

สภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ
THE NATIONAL PRESS COUNCIL OF THAILAND

จดหมายเหต

ปีที่ 23 ฉบับเดือน ตุลาคม - ธันวาคม พ.ศ. 2563

เปิดก้าวสภาสื่อ

คุณเข้มจริยธรรม

กรรมการสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ มีมติรับรอง และให้ประกาศใช้ “ธรรมนูญสภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ” เมื่อวันที่ 11 พ.ย. 2563 เติมน้ำก้ำกับดูแลกันเองทางจริยธรรมสื่อทุกแขนง เพื่อให้เท่าทันต่อภูมิทัศน์สื่อที่เปลี่ยนแปลงอย่างก้าวกระโดด

สืบเนื่องจากธรรมนูญสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ ได้ประกาศใช้มาตั้งแต่ปี 2540 จนถึงบัดนี้เป็นเวลา 23 ปีแล้ว แม้ว่าจะมีการแก้ไขปรับปรุงมาถึง 3 ครั้ง เมื่อปี 2546 ปี 2548 และครั้งที่สามเมื่อปี 2559 แต่ก็ไม่อาจปรับปรุงให้ทันต่อภูมิทัศน์สื่อที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว และหลากหลาย

ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลง และสอดคล้องกับการทำหน้าที่ขององค์กรกำกับดูแลด้านจริยธรรมของสื่อมวลชนในประเทศไทยเพื่อนบ้านที่มี (อ่านต่อหน้า 16)

ที่ประชุมคณะกรรมการสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ สมัยที่ 9 ครั้งที่ 11/2563 ลงมติรับรองธรรมนูญสภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ เมื่อวันที่ 10 พ.ย. 2563

“เยาวชนปลกแอก” สู้ “คณะราษฎร 2563” นวัตกรรม 4.0 สื่อสารลงพรางผ่านโซเชียล

นับตั้งแต่การรัฐประหาร โดยคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) อันมีพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นหัวหน้าคณะ ของ พล.อ. ประยุทธ์ จันทร์โอชา เมื่อ 22 พฤษภาคม พ.ศ. 2557 จนมาถึงการจัดตั้งรัฐบาล จากการเลือกตั้ง โดยมี พล.อ. ประยุทธ์ เป็นนายกรัฐมนตรี กาลเวลาผ่านไป 6 ปีที่ไม่มีเหตุการณ์การชุมนุม การรวมตัวของประชาชนที่ต่อต้านอำนาจการบริหารงานราชการแผ่นดิน จนมาถึง (อ่านต่อหน้า 17)

หลอมรวมใจ
ก้าวไปข้างหน้า
เพื่อร่วมปกป้องสิทธิเสรีภาพ
การทำงานของสื่อภายใต้
กรอบจริยธรรม **3**

สภาสื่อมวลชน
โฉมใหม่
“จากนี้ไป สภาการหนังสือพิมพ์
แห่งชาติ จะเป็นเพียงตำนาน
เล่าขานในประวัติศาสตร์” **8**

ทำไมจึงต้องเปลี่ยน
เป็น ส.ส.ช.
“ภารกิจจากเดิมที่มุ่งเน้น
สมาชิกเฉพาะกิจการสื่อ
หนังสือพิมพ์เปลี่ยนมาเป็น
กิจการสื่อมวลชน” **10**

วิกฤตสื่อ
ยุคโควิด-19
“วิธีที่ง่ายที่สุด คือ การลด
พนักงาน หรือนักข่าว มีทั้ง
ปลดออก-เลิกจ้าง ทั้งสมัครใจ
และไม่สมัครใจ” **14**

จดหมายเหต

สภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ
THE NATIONAL PRESS COUNCIL OF THAILAND

ปีที่ 23 ฉบับเดือน ตุลาคม - ธันวาคม พ.ศ. 2563

เจ้าของ

สภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ

คณะกรรมการบริหาร ชุดที่ 9

- นายชวรงค์ ลิมป์ปัทมปาณี ประธาน
- นางสาวนาตยา เชษฐาโชติรส รองประธานคนที่ 1
- นายวิรัชศักดิ์ โชติวานิช รองประธานคนที่ 2
- นายชาย ปถะคามินทร์ เลขาธิการ
- นางสาวนิภาวรรณ แก้วรากมุกข์ รองเลขาธิการคนที่ 1
- นายภูวสิทธิ์ สุขใส รองเลขาธิการคนที่ 2
- นางสาวชุติมณฑน์ ศรีข้า เทรย์ญิก

กรรมการ

- นายสวิชัย บำรุงสุข ประเภทที่ 1
- นายตุลย์ ศิริกุลพิพัฒน์ ประเภทที่ 1
- นายผดุงศักดิ์ ลิ้มเจริญ ประเภทที่ 1
- นายชายชาติตรี ลิ้มเจริญ ประเภทที่ 1
- นายบรรหาร บุญเขต ประเภทที่ 2
- นายศักดิ์สิทธิ์ วิบูลศิลป์โสภณ ประเภทที่ 2
- นางผ่องพรรณ จงยศียง ประเภทที่ 2

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

- ดร. มานะ ตรีวิทยาวัฒน์
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านวิชาการสื่อสารมวลชน
- นายวิฑิต ลินุตพงษ์
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารจัดการ
- นางสาวสุภิญญา กลางณรงค์
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการคุ้มครองผู้บริโภค
- นายสมชาย หอมลออ
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสิทธิมนุษยชน
- นางสาวบุญรัตน์ อภิชาติไตรสรณ์
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสื่อและประสภการณสูงด้านหนังสือพิมพ์
- นายไพสันต์ พรหมน้อย
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสื่อและประสภการณสูงด้านหนังสือพิมพ์

บรรณาธิการ

นายบุตรดา ศรีเลิศชัย

สภาสื่อมวลชนกับการปฏิรูปสื่อ

นับตั้งแต่วันที่ 11 พฤศจิกายน 2563 เป็นต้นมา สภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ ได้เปลี่ยนชื่ออย่างเป็นทางการว่า “สภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ” ซึ่งสาระสำคัญคือ ทำให้องค์กรสื่อมวลชนไม่ว่าจะเป็นหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์และสำนักข่าวออนไลน์ สามารถเข้ามาสมัครเป็นสมาชิกได้ ภายใต้ข้อบังคับใหม่ที่จะเกิดขึ้นตามมา

กระบวนการเปลี่ยนผ่านไปเป็นสภาการสื่อมวลชนแห่งชาติน่าจะเสร็จสมบูรณ์และเป็นรูปเป็นร่างมากขึ้นในช่วงต้นปีหน้า (2564) ที่จะมีคณะกรรมการสภาการสื่อมวลชนแห่งชาติชุดแรกมาทำหน้าที่อย่างเต็มตัว เพราะจะต้องมีการปรับปรุงข้อบังคับว่าด้วยจริยธรรมฯ ที่ปัจจุบันยังบังคับใช้กับหนังสือพิมพ์และสื่อออนไลน์ ให้ครอบคลุมการทำหน้าที่ของสื่อมวลชนทุกประเภทมากขึ้น

ส่วนที่มีข้อสงสัยว่า การเปลี่ยนชื่อเป็น “สภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ” จะสอดคล้องหรือขัดแย้งกับกระบวนการปฏิรูปสื่อที่กำลังดำเนินอยู่หรือไม่ โดยเฉพาะกับร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมจริยธรรมและมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชนที่อยู่ระหว่างรอเข้าสู่การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรนั้น คำตอบคือ ไม่ได้มีประเด็นใดที่ขัดแย้งกัน เพราะสภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ ก็ยังมีหนังสือพิมพ์เป็นสมาชิกหลัก เพียงแต่เปิดโอกาสให้สื่ออื่น ๆ สามารถเข้ามาสมัครเป็นสมาชิกได้เท่านั้น

ที่สำคัญ สภาการสื่อมวลชนฯ ยังคงเป็นกระบวนการกำกับดูแลกันเองโดยสมัครใจเช่นเดิม ซึ่งหากร่างกฎหมายดังกล่าวออกมาใช้บังคับก็จะเป็นการหนุนเสริมการทำหน้าที่ของ “สภาวิชาชีพสื่อมวลชน” ที่จะตั้งขึ้นตามกฎหมายต่อไปอีกทางหนึ่ง

ดังนั้น โดยสรุปแล้ว การเปลี่ยนแปลงไปสู่ “สภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ” ย่อมเป็นผลดีและสอดคล้องกับสภาวะการหลวมรวมกันของสื่อต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นมาอยู่อย่างต่อเนื่องในรอบทศวรรษที่ผ่านมา และจะดำเนินต่อไปอย่างรวดเร็วในอนาคต.

รู้จักข่าวกับสื่อ “รู้จักสื่อกับสภาการสื่อมวลชน”

อยากรู้จักตัวตน คนวงการสื่อ เปิดวิทยุ เอฟเอ็ม 100.5 เมกะเฮิร์ตซ์ “คลื่นข่าว News Network” ทุกวันเสาร์ 13.00 - 14.00 น.

ดำเนินรายการโดย
ณรงค์ สุทธิรักษ์ วิชัย วรรณวิงค์
สิบบงษ์ อุนรัตน์ จินตนา จันทร์ไพบุลย์

ฟังก่อนหลังได้ที่
www.presscouncil.or.th
หรือ Facebook fanpage

บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน)
สนับสนุนการผลิตรายการ

จัดทำโดย

คณะอนุกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์ และสมาชิกสัมพันธ์

นายสวิชัย บำรุงสุข ประธาน, นายบุตรดา ศรีเลิศชัย รองประธาน, คณะอนุกรรมการ น.ส.รัชฎา ปสันตา, นายจิระพงศ์ เต็มเปี่ยม, นายณรงค์ สุทธิรักษ์, นายสมนึก จันทร์เจิด, ว่าที่ ร.ต.กานต์ เหมสมิติ, นายวิฑิตชัย อภิภูวณวิชะระ, น.ส.ชุติมณฑน์ ศรีข้า

สถานที่ติดต่อ

สภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ 538/1 ถ.สามเสน แขวงดุสิต เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300 โทร.02-668 9900 แฟกซ์. 02-243 5697
E-mail. info@presscouncil.or.th Website. www.presscouncil.or.th Facebook. www.facebook.com/presscouncil.npct

ทลอมรวนใจ..ก้าวไปข้างหน้า

ศักดิ์สิทธิ์ วิบูลย์ศิลป์ โสภณ

บรรณาธิการ ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา หนังสือพิมพ์เพชรภูมิ จังหวัดเพชรบุรี

สิ่งที่คาดหวังของสื่อมวลชนภูมิภาคที่เป็นองค์กรสมาชิกของสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ มาแต่เดิม คือโอกาสที่จะได้ร่วมก้าวไปพร้อมกับสื่อมวลชนส่วนกลางที่เป็นองค์กรสมาชิกเดิมและที่เข้ามาใหม่ เพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมสร้างสรรค์สิ่งที่ดีงามให้แก่สังคมและประเทศชาติ ปกป้องสิทธิเสรีภาพการทำงานของสื่อภายใต้กรอบจริยธรรมอย่างเต็มความสามารถ ที่สำคัญ คือความสามัคคีขององค์กรสื่อมวลชน

ในฐานะคนดำรงชีพอยู่กับการทำหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น “เพชรภูมิ” ใน จ. เพชรบุรี ต่อเนื่องยาวนานกว่า 30 ปี รักและผูกพันการทำหนังสือพิมพ์ด้วยจิตวิญญาณ มิใช่เพื่อเงินหรือรายได้เสียยาวชีวิต แต่ทุ่มเทกำลังกายและกำลังใจเพื่อต้องการเสนอความเคลื่อนไหวในสังคม สะท้อนความเป็นจริงที่เกิดขึ้นในรูปแบบข่าว บทความ และบทวิเคราะห์แง่มุมต่าง ๆ อย่างตรงไปตรงมา มุ่งหมายให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมโดยรวมของท้องถิ่น

เหน็ดเหนื่อยแต่ไม่เคยท้อแท้ แม้อยามเจ็บป่วยก็ลุกขึ้นมาทำหน้าที่พร้อมทีมงานให้สำเร็จลุล่วง รู้สึกดีใจที่หนังสือพิมพ์ดำรงอยู่ได้ด้วยความเมตตาของผู้อ่านที่ทวีจำนวนมากขึ้นตามลำดับ ภูมิใจที่ได้เป็นส่วนหนึ่งของการผลิตผลงานพร้อมกับผู้บริหารสำนักพิมพ์ - เพื่อนทุกองคาพยพในองค์กรเดียวกัน และเพื่อนสื่อมวลชนในจังหวัดเดียวกัน

ยืนหยัดอย่างอดทนและซื่อสัตย์ต่อวิชาชีพจนสามารถเห็นความเจริญรุ่งเรืองของกิจการงานสิ่งพิมพ์และหนังสือพิมพ์ในตลอดห้วงเวลากว่า 30 ปีภายใต้ร่มเงา บริษัท เพชรภูมิการพิมพ์ จำกัด หอมกลิ่นสาบหมึก หอมกลิ่นกระดาษ คู่กันกับเสียงแท่นพิมพ์ และได้เห็นความเคลื่อนไหวของผู้ร่วมงานทุกฝ่ายทุกแผนกกว่า 40 - 50 ชีวิตที่หลอมรวมเป็นหนึ่งเดียวทุกวันจนจินตา

ด้วยสโลแกน “คุณภาพคือความอยู่รอด” ที่ นายปริญญา สุนทรวาทะ กรรมการผู้จัดการบริษัทเพชรภูมิการพิมพ์ฯ ได้รังสรรค์ไว้

ถึงวันนี้จึงรู้สึกใจหายเมื่อกระแสสื่อยุคใหม่ที่เป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือสื่อดิจิทัลออนไลน์ที่ลงทุนน้อย แต่สามารถแพร่กระจายข่าวได้รวดเร็วทันใจ สื่อสารกันได้ทันควัน เชื่อมโยงไปยังทุกมุมโลกภายในเสี้ยวนาทีก และกำลังถาโถมเข้ามากลบกลืนสื่อกระดาษ (หนังสือพิมพ์) ชนิดตั้งตัวกันแทบไม่ทัน

หนังสือพิมพ์ชื่อดังหลายฉบับในส่วนกลางต้องปิดกิจการ ขณะที่หนังสือพิมพ์ต่างจังหวัดได้ล้มหายตายจากไปจำนวนมาก เนื่องจากต้นทุนการผลิตสื่อในรูปแบบกระดาษสูงกว่าสื่อสมัยใหม่ในยุคนี้หลายเท่า ผู้อุปถัมภ์ด้านโฆษณา (สปอนเซอร์) ที่มีส่วนทำให้หนังสือพิมพ์อยู่รอดก็ค่อย ๆ ทอยถอดตัวออกทีละเจ้าสองเจ้า และหันไปใช้บริการสื่อดิจิทัลในระบบออนไลน์ที่ตอบสนองได้เร็วกว่า แพร่หลายกว่า และมีรายจ่ายน้อยกว่า

อย่างไรก็ตาม สื่อของสำนักพิมพ์ใหญ่หลายสำนักทั้งในส่วนกลาง และ ภูมิภาคที่สามารถปรับตัวได้ทัน ก็พ่วงเอาสื่อดิจิทัลออนไลน์เข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของงานข่าวด้วย และสามารถหารายได้ในเชิงเอื้อประโยชน์ให้แก่เจ้าของธุรกิจที่เป็นสปอนเซอร์และผู้อ่านได้ในระดับหนึ่ง ในทำนอง “ขายเหล้าฟ่งเปี้ยว” และหากสื่อหนังสือพิมพ์สำนักใดที่มีกิจการสถานีโทรทัศน์ สถานีวิทยุ เคเบิลทีวี อยู่ในมือด้วย ก็สามารถรวบรวมธุรกิจด้านโฆษณาในลักษณะเอื้อประโยชน์ให้แก่ผู้ใช้บริการได้มากขึ้น นอกเหนือจากสื่อดิจิทัลที่เป็นน้องใหม่มาแรง

สภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ ที่มีผู้บริหารกิจการหนังสือพิมพ์ อันประกอบด้วยเจ้าของ บรรณาธิการ หัวหน้ากองบรรณาธิการ ผู้มีอำนาจทำการแทนของหนังสือพิมพ์ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค รวมทั้งผู้แทนสมาคมผู้ประกอบวิชาชีพหนังสือพิมพ์ที่ชอบด้วยกฎหมาย ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี 2540

และมีคณะผู้บริหารสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติมาแล้วถึง 9 สมัย นับได้ว่าเป็นองค์กรนำที่มีบทบาทหลอมรวมความเป็นหนึ่งเดียวของสื่อส่วนกลางและสื่อภูมิภาคมากกว่า 20 ปี

เป็นองค์กรอิสระที่ทำหน้าที่ควบคุมตนเองในหมู่ผู้ประกอบการวิชาชีพหนังสือพิมพ์และรวมถึงสื่อมวลชนอื่นที่มีหลากหลายในยุคปัจจุบัน

มีประธานสภาการหนังสือพิมพ์ฯ ที่เข้มแข็งมาตั้งแต่ยุคเริ่มต้น ยืนหยัดในแนวทาง “ควบคุมตนเอง” โดยไม่ยินยอมให้ภาครัฐนำบทบัญญัติแห่งกฎหมายเข้ามาแทรกแซงหรือควบคุมการดำเนินกิจการสื่อหรือการทำงานข่าวในทุกภาคส่วน

วันนี้เมื่อมีสื่อหลากหลายชนิดเกิดขึ้น โดยเฉพาะสื่อดิจิทัลออนไลน์ที่แตกแขนงออกไปในรูปแพลตฟอร์มต่าง ๆ บ้างก็ยังคงเกี่ยวพันกับสื่อหนังสือพิมพ์ที่มีมาแต่เดิม บ้างก็เกิดขึ้นใหม่ แต่ในช่วงเปลี่ยนผ่านที่ต่างก็มีแนวทางของตัวเอง ย่อมน่าเป็นห่วงในเรื่องของการละเมิดกฎหมายอันเกี่ยวข้องกับจริยธรรมที่มีความจำเป็นในฐานะของความเป็นสื่อมวลชนไม่ว่าจะเป็นสื่อในรูปแบบใดก็ตาม

เมื่อสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ ภายใต้การนำของนายชวรงค์ ลิมป์ปัทมปาณี (ประธานฯ คนปัจจุบัน) และคณะกรรมการฯ ได้ดำริให้เปลี่ยนชื่อองค์กรจาก “สภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ” เป็น “สภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ” เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของสื่อในยุคใหม่ ในฐานะที่เป็นสื่อมวลชนภูมิภาคจึงเห็นด้วยอย่างยิ่งต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ขณะเดียวกันสื่อภูมิภาคต้องการให้สภาการสื่อมวลชนแห่งชาติช่วยสนับสนุนด้านความรู้ความเข้าใจกระบวนการสื่อยุคใหม่ การต่อสู้ทางด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการทำหน้าที่สื่อ การมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมกับสื่อส่วนกลางในโอกาสต่าง ๆ ที่ยังประโยชน์ต่อสื่อมวลชนในภูมิภาค และร่วมกันก้าวเดินไปพร้อมกันอย่างมีศักดิ์ศรีและเกียรติภูมิของผู้ประกอบวิชาชีพด้านสื่อสารมวลชน

อย่างไรก็ตาม ในฐานะของผู้ประกอบวิชาชีพสื่อหนังสือพิมพ์ในส่วนภูมิภาค ซึ่งขณะนี้ยังมีสื่อหนังสือพิมพ์ในอีกหลายจังหวัดที่ยังคงยืนหยัดอยู่ได้ แม้อยอดจำหน่ายและจำนวนผู้อุปถัมภ์(สปอนเซอร์)จะไม่กระเตื้องขึ้นกว่าเดิม แต่สังเกตได้ว่าบรรดาแฟนพันธุ์แท้ของผู้เสพสื่อหนังสือพิมพ์ในภูมิภาคส่วนหนึ่งยังคงเหนียวแน่นและให้การสนับสนุนสื่อกระดาษด้วยความเชื่อมั่น

ตราบดีที่สื่อดิจิทัลหรือสื่อออนไลน์ในแพลตฟอร์มต่าง ๆ ยังคงมีเสรีภาพในการนำเสนออย่างควบคุมไม่ได้ ข่าวบิดเบือน ข่าวปลอม (เฟกนิวส์) ข่าวใส่ร้าย ข่าวใส่ไข่ และข่าวหมิ่นประมาท ยังดำรงอยู่ ตรวจสอบได้บ้าง ตรวจสอบไม่ได้บ้าง กฎหมายและจริยธรรมของสื่อมวลชนไม่สามารถเอื้อมเข้าไปแตะต้องได้เต็มที่ ความน่าเชื่อถือของสื่อจำพวกนี้นับวันจะเสื่อมถอยไปเรื่อย ๆ

ขณะที่สื่อหนังสือพิมพ์มี พ.ร.บ.การพิมพ์ฯ รวมถึงกฎหมาย

หลายฉบับควบคุมอยู่ และนำเสนอข่าวความเคลื่อนไหวในสังคมเฉพาะพื้นที่นั้น ๆ อย่างตรงไปตรงมา ซื่อสัตย์ต่อวิชาชีพ เคารพต่ออาชีพปฏิญาณของงานสื่อสารมวลชนประเภทหนังสือพิมพ์อย่างแท้จริง ย่อมได้รับความเชื่อถือจากผู้อ่านอย่างไม่เสื่อมคลาย

ตราบดีที่ผู้อ่านยังไม่สามารถเสฟข่าวจากสื่อออนไลน์ได้อย่างสนิทใจ และนับวันหาความเชื่อถือไม่ได้เพิ่มมากขึ้น ตราบนั้นสื่อหนังสือพิมพ์โดยเฉพาะหนังสือพิมพ์ในส่วนภูมิภาคซึ่งหาเสฟได้จากสื่อออนไลน์ได้น้อยอยู่แล้ว ย่อมเป็นสื่อที่ได้รับความเชื่อถือแน่นแฟ้นยาวนานยิ่งขึ้น

ได้แต่หวังว่า กระแสนิยมการเสฟสื่อกระดาษหรือสื่อหนังสือพิมพ์จะหวนคืนกลับมาสู่ความนิยมอีกในไม่ช้านี้ ซึ่งหลายประเทศก็กำลังมีแนวโน้มเช่นนั้น

เชื่อว่าสักวันหนึ่งในอีกไม่ช้า แฟนพิมพ์ของสำนักพิมพ์บางแห่งที่กำลังเหงาหงอย อาจจะกลับมามีชีวิตชีวา นำพาทุกองคาพยพที่คร่ำอยู่กับงานสิ่งพิมพ์ให้สามารถลืมตาอ้าปากได้อีกครั้ง

ผู้ประกอบการวิชาชีพงานสิ่งพิมพ์หากยังมีความหวังและมั่นคงอยู่กับอาชีพอย่างยืนหยัดอดทน ไม่รีบหนีหายไปไหน และยิ่งหากกิจการสื่อหนังสือพิมพ์ภูมิภาคสามารถควบรวมกับสื่อดิจิทัลหรือสื่อออนไลน์โดยยึดมั่นในอุดมการณ์และจริยธรรมของสื่อตามแนวทางของสภาการสื่อมวลชนแห่งชาติได้ เชื่อมั่นว่าสื่อหนังสือพิมพ์จะยังคงสามารถยืนหยัดต่อไปได้อีกยาวนาน

“สภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ” มีรากที่แข็งแรง มีประวัติศาสตร์ยาวนาน และเป็นหลักยึดโยงมาสู่ยุคเปลี่ยนผ่านในชื่อใหม่ “สภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ” ผู้โอดแค้นในบ้านหลังใหม่ ชื่อใหม่นี้ล้วนมีประสบการณ์จากงานสื่อหนังสือพิมพ์ทั้งในส่วนกลางและต่างจังหวัดมาแล้วอย่างโชกโชน

ยอมรับความเป็นไปของการเปลี่ยนแปลงที่ต้องก้าวเดินไปข้างหน้าอย่างไม่หยุดนิ่ง เสน่ห์ของสื่อ “หนังสือพิมพ์” จะดำรงอยู่ยาวนานแค่ไหน ขึ้นอยู่กับร่างกายแรงใจและจิตวิญญาณของ “คนหนังสือพิมพ์” ที่ต้องร่วมด้วยช่วยกันมิให้ล้มหายตายจาก ■

หยุดปิด สะกิดหน่อย

นิกกานต์

■...เวลานี้ ปัจจุบันนี้ นิกถึงคำว่านักข่าว ผู้สื่อข่าว หรือ สื่อมวลชน แล้วรู้สึกเหนื่อยถึงขั้นหืดขึ้นคอ กับสถานการณ์ เศรษฐกิจโลกที่ได้รับผลกระทบจากไวรัสโคโรนา โควิด-19 และอีกหลายปัจจัยที่ถาโถมเข้ามา ส่งผลให้วิชาชีพสายสื่อ ต้องทำงานกันหนักขึ้น ถ้ามเหตุว่าเกิดอะไรขึ้น...? ขอตอบแบบน้ำใสใจจริงเลยละกันว่า ทุกวันนี้ สื่อมีอาชีพทั้งหลาย ต้องเสียส่วนแบ่งรายได้ให้กับ

นายชวรงค์ ลิมป์ปัทมปาณี ประธานสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ และ**นายมงคล บางประภา** นายกสมคณนิกข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย ร่วมรับประทานอาหาร พูดคุยแลกเปลี่ยนสถานการณ์ระหว่างประเทศไทย และ สปป.ลาว กับ**ท่านปัญญาสิทธิ์ ธรรมวงศา** เลขาธิการเอก (ข่าว วัฒนธรรม และการท่องเที่ยว) สถานเอกอัครราชทูตแห่ง สปป.ลาว เมื่อวันที่ 4 ส.ค. 2563

กลุ่มเน็ตไอดอล ที่มีผู้ติดตามอย่างน้อย 3 แสนถึง 1 ล้านวิว คว่า พุงปลาซ่อนมัน ๆ ไปกินแทน...■ ส่วนหนังสือพิมพ์จีนอย่าง ซิงเสียนเยอะเป่า ที่ยาวนานกว่า 70 ปี ยังต้องปรับเปลี่ยน เสริมธุรกิจ เดิมที่เป็นสื่อสิ่งพิมพ์แบบดั้งเดิม ให้กลายเป็นมีเดียรูปแบบใหม่ แต่ยังมียืนยัน “หนังสือพิมพ์ยังต้องคงอยู่”...■ หันไปมองสื่อท้องถิ่นบ้าง ในยุคเฟื่องฟู หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นเมืองคอน (จ.นครศรีธรรมราช) แข่งกันออก ทั้งรายวัน ราย 3 วัน และฉบับที่มีการเมืองหนุนหลัง...

■ มาสู่ยุคดิจิทัล หนังสือพิมพ์ล้มหายตายจากไปเกือบหมด เหลือนสพ. เสรีราษฎร์ ที่ **สุวรรณ พันธภาค** ผู้ก่อตั้ง ส่งไม้ให้ทายาทสืบต่อ บก. **สิวะ พันธภาค** พูซึ่ทำอยู่ฉบับเดียว เจ้าตัวบอก ยังไม่รู้จะลากยาวไปได้สักแค่ไหน...■ ข่าวว่า บก.นสพ.ท้องถิ่น ในภาคใต้ บางฉบับ หันไปเอาดี ลงสมัคร สจ. งวดนี้ ต้องรีบไปขอยกเลิกการจดแจ้ง เป็นการด่วน กลัวจะผิดระเบียบ กกต. แล้วโดนเช็คบิลย้อนหลัง...■ นสพ. ท้องถิ่น ใน จ. เชียงใหม่ หลายฉบับ ปรับเปลี่ยนไปเป็นออนไลน์ เหลือ “**ไทยนิวส์**” ที่เป็นรายวันฉบับเดียว ยังกัดฟันสู้ไม่ถอย ขณะที่นักข่าวหนังสือพิมพ์ ปรับตัวหนีตายไปทำทีวีกันหมด เพราะออนไลน์เกิดเป็นดอกเห็ด หาโฆษณาเข้ายาก

ไม่แพ้กัน...■ และสื่อท้องถิ่น บางกลุ่มวันนี้ก็จำเป็นต้องดิ้นรนเอาตัวรอดเหมือนกัน แต่วิธีการแตกต่างจากสื่อส่วนกลาง ไม่ว่าจะอย่างไร ขอให้ยึดมั่นจริยธรรมกันเอาไว้ก่อน...■ ต้องขอแสดง

องค์กรวิชาชีพสื่อมวลชน ร่วมเป็นเจ้าภาพสวดพระอภิธรรมศพ **นายปฏิวัฒน์ สันติเมทนีดล** นักหนังสือพิมพ์อาวุโส ที่วัดพระศรีมหาธาตุวรมหาวิหาร บางเขน เมื่อวันที่ 29 ต.ค. 2563

ความเสียใจกับครอบครัว **ที่ปฏิวัฒน์ สันติเมทนีดล** สื่ออาวุโสแห่งวงการน้ำหมึก ที่จากไปอย่างกะทันหัน มา ณ ที่นี้ด้วยครับ...

■ รับรองแล้ว สภาการหนังสือพิมพ์ฯ มีมติรับรองธรรมนูญสภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ ประกาศใช้ 11 พ.ย. 2563 นั้น สำระสำคัญคือ การขยายขอบเขตสมาชิก ที่เดิมมีเฉพาะกิจการหนังสือพิมพ์ และสื่อออนไลน์ของสมาชิก ให้ครอบคลุมไปถึง สื่อวิทยุ โทรทัศน์ และสื่อดิจิทัลอื่น ๆ ด้วย ที่ทำหน้าที่สื่อข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนทราบ...■ หลังจากธรรมนูญสภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ ได้ประกาศใช้เมื่อ 11 พ.ย. 63 ทำให้รายการวิทยุสภาการฯ คลื่น 100.5 อสมท. เปลี่ยนชื่อรายการเป็น “**รู้ทันสื่อกับสภาการสื่อมวลชน**” ทุกวันเสาร์ เวลา 13.00 – 14.00 น. ซึ่งทาง “**อสมท.**” ได้เพิ่มเวลาให้อีก 30 นาที เป็นชั่วโมงครึ่ง เริ่มตั้งแต่เสาร์ที่ 21 พ.ย. 2563 เวลา 12.30 – 14.00 น. โดยหัวเรือใหญ่ “**ณรงค สุทธิรักษ์**” ผู้กำกับรายการวิทยุต้องให้...■ “**สวิชัย บำรุงสุข**”

สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย ร่วมกับ **ศูนย์การค้าเอ็ม บี เค เซ็นเตอร์** จัดงาน “**คนข่าวมาขายของ # 4**” เพื่อบรรเทาทุกข์สื่อมวลชนที่ได้รับผลกระทบจากการเลิกจ้างและเป็นช่องทางการสร้างรายได้เสริมของคนข่าว เมื่อวันที่ 30 ต.ค. - 1 พ.ย. 2563 ณ ชั้น G ลานรามาสอลล์ ศูนย์การค้าเอ็ม บี เค เซ็นเตอร์ ปทุมวัน

ปธ. คณธอนุฯ เรียกประชุมวาระพิเศษทางไลน์เมื่อ 13 พ.ย. 2563 เพื่อพิจารณาเนื้อหาสาระมากขึ้นตามเวลา โดยที่ประชุมคณะ

อนุกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์ฯ รับหลักการไปทำรายละเอียดเสนอให้คณะกรรมการสภาการฯ พิจารณาอนุมัติต่อไป...
ขอแสดงความยินดีกับ “อลงกฎ จิตต์ชื่นโชติ” หัวหน้าข่าว

สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย เลือกตั้งคณะกรรมการบริหารสมาคมฯ ชุดใหม่ มีนายพีระวัฒน์ โชติธรรมโม ได้รับเลือกเป็นนายกสมาคมฯ เมื่อวันที่ 1 พ.ย. 2563 โดยมีวาระการดำรงตำแหน่ง 2 ปี

อาชญากรรม นสพ. ไทยรัฐ ที่ขยับขึ้นมาเป็น “บรรณาธิการผู้พิมพ์-ผู้โฆษณา” ต่อจาก “สุนทร ทาช้าย”...
ถึงแม้ว่าขณะนี้วงการสื่อสารมวลชนจะเกิดเหตุการณ์วิกฤตขึ้นเป็นประวัติศาสตร์ก็ตาม ทั้งนี้จากเท่าที่สังเกตเห็นว่า วงการสื่อคงยังไม่ถึงทางตันเลยทีเดียว เพราะมีหลายสำนักต่าง ๆ ได้การประกาศรับสมัครเข้าทำงานในตำแหน่งต่าง ๆ เป็นระยะ ๆ รวมทั้งผ่องถ่ายเข้าออกในแต่ละค่ายสลับสับเปลี่ยนหมุนเวียนกันไปมิให้เห็นเสมอและตลอดมา...
ลองมาฟังความคิดเห็นจากคนในแวดวงวารสารศาสตร์ มองกันอย่างไรเริ่มจาก “เทพชัย หย่อง” ประธานสมาพันธ์นักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย กล่าวว่า “ชาติจะเดินหน้าได้สื่อต้องมีเป้าหมายที่จะทำสังคมให้ดีขึ้นในสถานการณ์ที่ล่อแหลมหรือ

นางสาว กวี หยิ่นเฉียว ประธานกรรมการบริหาร หนังสือพิมพ์ชิงเลียนเยอะเป้า ให้การต้อนรับนายมงคล บางประภา นายกสมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย ที่นำผู้เข้าอบรม “มองเงินยุคใหม่ ความท้าทายที่สื่อไทยควรรู้” ปีที่ 3 เข้ามาศึกษาดูงาน “หนังสือพิมพ์ชิงเลียนเยอะเป้า” ที่ก่อตั้งมากกว่า 70 ปี พร้อมเยี่ยมชมสำนักงานหนังสือพิมพ์ฯ เมื่อวันที่ 4 พ.ย. 2563

อ่อนไหว สื่อควรนำเสนอข่าว รายงานตามข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น”
“สุภาพ คลีชฉาย” พิธีใหญ่วงการสื่อกล่าวว่า “สื่อโทรทัศน์ยังอยู่ได้

แต่ธุรกิจโทรทัศน์จะขาดทุน เชื่อว่าสื่อมวลชนจะยังมีปัญหาเล็กกิจการเพิ่มขึ้นอีก เพราะแต่ละที่จะควบคุมรายจ่ายให้มากกว่ารายได้” ดร.มานะ ตริยาภักดิ์ นักวิชาการด้านสื่อกล่าวว่า “อนาคตสื่อและอนาคตประเทศจะเป็นอย่างไร ก็ขึ้นอยู่กับคนสื่อด้วยกันเองจะกำหนดบทบาทการทำหน้าที่ของตนเองอย่างไร วิกฤตสื่อไม่ใช่เพียงแค่วิกฤตในมิติความอยู่รอดขององค์กรธุรกิจสื่อเพียงอย่างเดียว” ศ.ดร.พิรงรอง รามสูต จากนิเทศศาสตร์ จุฬาฯ กล่าวว่า “เราคาดหวังว่าสื่อกระแสหลักต้องทำหน้าที่ตรงกลางได้ สื่อมีความท้าทายที่มาจากบริบททางสังคม สังคมแบ่งขั้ว เป็นปรากฏการณ์ที่ปฏิเสธไม่ได้”...

■ ข่าวเศร้าคนหนังสือพิมพ์อีกราย ขอแสดงความเสียใจกับนักหนังสือพิมพ์อาวุโส “นายถาวร สุวรรณ” อดีตบรรณาธิการ

นายสวิชัย บำรุงสุข กรรมการ-ประธานคณะอนุกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์และสมาชิกสัมพันธ์ สภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ ร่วมงานสวดอภิธรรมนายถาวร สุวรรณ อดีตกรรมการฯ และร่วมทำบุญกับ นางไพเราะ สุวรรณภรรยา ณ วัดบางพระวรวิหาร อ.ศรีราชา จ.ชลบุรี เมื่อเวลา 19.30 น. วันที่ 15 พ.ย. 2563

นสพ. บ้านเมือง อดีตกรรมการสมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย และอดีตกรรมการสภาการหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย ที่เสียชีวิตจากโรคมะเร็งด้วยวัย 94 ปี ที่บ้านเกิดชลบุรี ครอบครัวจัดสวดพระอภิธรรมศพวันที่ 12 - 16 พ.ย. 2563 และฌาปนกิจศพวันที่ 16 พ.ย. 2563 ที่ผ่านมา ณ เมรุวัดบางพระวรวิหาร (วัดบางพระหลวง) อ.ศรีราชา จ.ชลบุรี ■

นายสมาน สุดโต นายบุตรดา ศรีเลิศชัย นายประสงค์ เลิศรัตนวิสุทธิ์ ผู้แทนสมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย มอบเงินสวัสดิการให้กับภรรยา นายถาวร สุวรรณ เนื่องในงานฌาปนกิจศพ ณ เมรุวัดบางพระวรวิหาร อ.ศรีราชา จ.ชลบุรี เมื่อวันที่ 16 พ.ย. 63 เวลา 16.00. น.

นายสวิชัย บำรุงสุข กรรมการ-ประธานคณะกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์ และสมาชิกสัมพันธ์ และนายสมนึก จันทร์เจ็ด อนุกรรมการฯ แสดงความยินดีครบรอบ 65 ปี นสพ. สากล โดยมีนายแซม ชิว ผู้อำนวยการ และนายภูริพัฒน์ เหมพัฒนาพงศ์ เป็นผู้รับมอบ เมื่อวันที่ 31 ก.ค. 2563

นายชวรงค์ ลิมป์ปัทมปาณี ประธานสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ และนายสวิชัย บำรุงสุข กรรมการ-ประธานคณะกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์ และสมาชิกสัมพันธ์ แสดงความยินดีครบรอบ 74 ปี นสพ. บางกอกโพสต์ โดยมีนายศุภย์รัฐ บุญยมณี บรรณาธิการ เป็นผู้รับมอบ เมื่อวันที่ 3 ส.ค. 2563

นายชวรงค์ ลิมป์ปัทมปาณี ประธานสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ และนายสวิชัย บำรุงสุข กรรมการ-ประธานคณะกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์ และสมาชิกสัมพันธ์ แสดงความยินดีครบรอบ 15 ปี ดาราเดลี โดยมีนายศุภชัย นิลวรรณ ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัท ดาราเดลี จำกัด เป็นผู้รับมอบ เมื่อวันที่ 19 ก.ย. 2563

นายชวรงค์ ลิมป์ปัทมปาณี ประธานสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ และนายสวิชัย บำรุงสุข กรรมการ-ประธานคณะกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์ และสมาชิกสัมพันธ์ แสดงความยินดี 34 ปี นสพ. กรุงเทพธุรกิจ โดยมีนายวิระศักดิ์ พงศ์อักษร บรรณาธิการบริหารและคณะบรรณาธิการข่าว เป็นผู้รับมอบ เมื่อวันที่ 6 ต.ค. 2563

นายชาย ปละคามินทร์ เลขาธิการสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ และนายสวิชัย บำรุงสุข กรรมการ-ประธานคณะกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์ และสมาชิกสัมพันธ์ แสดงความยินดี 19 ปี คม ชัด ลึก โดยมีนายอุดร แสงอรุณ ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการ บริษัท คม ชัด ลึก มีเดีย จำกัด เป็นผู้รับมอบ เมื่อวันที่ 16 ต.ค. 2563

นายชวรงค์ ลิมป์ปัทมปาณี ประธานสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ และนายสวิชัย บำรุงสุข กรรมการ-ประธานคณะกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์ และสมาชิกสัมพันธ์ แสดงความยินดี 24 ปี นสพ. ไทยโพสต์ โดยมีนายโรจน์ งามแมน ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัท สารสู่อานาคต จำกัด เป็นผู้รับมอบ เมื่อวันที่ 21 ต.ค. 2563

นายชวรงค์ ลิมป์ปัทมปาณี ประธานสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ และนายสวิชัย บำรุงสุข กรรมการ-ประธานคณะกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์ และสมาชิกสัมพันธ์ แสดงความยินดี 21 ปี นสพ. โลกวันนี้ โดยมีนายธงชัย เปี่ยมปิตรักษ์ กรรมการบริษัท โลกวันนี้ จำกัด เป็นผู้รับมอบ เมื่อวันที่ 2 พ.ย. 2563

สภาสื่อมวลชนในวิกฤตศรัทธาสื่อ!

จักร์กฤษ เพิ่มพูล
กรรมการนโยบายด้านกิจการสื่อมวลชน ไทยพีบีเอส

เมื่อประกาศต่อสังคม ในชื่อ “สภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ” องค์กรวิชาชีพสื่อแห่งใหม่นี้ ก็จะมีหน้าที่กำกับ ดูแลด้านจริยธรรมของสื่อ ทั้งหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ และสำคัญที่สุดคือสื่อดิจิทัล สื่อใหม่ที่ทำให้ทัศนคติ ความคิด ความเห็น ความเข้าใจของสังคมเบี่ยงเบนไป ภายใต้ความเชื่อที่ว่า “ทุกคนเป็นสื่อได้”

ในมหาสมุทรของข้อมูลข่าวสารยุคใหม่นั้น มากกว่าครึ่งหนึ่งถูกผลิตโดยกลุ่มคนทั่วไป ซึ่งมีนัยสำคัญที่แตกต่างจาก นักข่าวพลเมือง หรือ Citizen

“

สภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ จะเป็นเพียงตำนานเล่าขานในประวัติศาสตร์ หลังจากองค์กรสมาชิก ได้ให้ความเห็นชอบธรรมนูญสภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ โดยที่ผู้ประกอบวิชาชีพหนังสือพิมพ์ และสื่อมวลชนอื่นในสังกัดองค์กรสมาชิกเดิม ยอมรับและผูกพันในองค์กรใหม่นี้

”

แห่งประเทศไทย สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย รวมทั้งสภาวิชาชีพข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย จะต้องสร้างความรู้เท่าทันสื่อให้กับประชาชนผู้รับสารเข้าใจภูมิทัศน์สื่อ

journalism คือบุคคล ชุมชน หรือแม้กระทั่งนักข่าวอิสระ ที่ทำหน้าที่ผลิตเนื้อหาข่าว โดยยังคำนึงถึงหลักการการทำงานตามวิชาชีพ

คนที่ไม่ได้ยึดอาชีพสื่อเป็นหลัก และไม่ได้เป็นสมาชิกธรรมนูญสภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ ไม่เรียกว่าเป็น “ผู้ประกอบวิชาชีพสื่อมวลชน” แต่ก็เป็นประเด็นที่องค์กรวิชาชีพสื่อ ไม่ว่าจะ เป็นสมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์

ที่เปลี่ยนไปเช่นนี้

ดังนั้น จุดมุ่งหมายของการมีอยู่ของสภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ จะต้องไปไกลกว่าสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ คือต้องจัดระเบียบ สร้างความเข้าใจในการกำกับดูแลสื่อทั้งระบบ ในขณะเดียวกันแม้จะเป็นสื่อออนไลน์ หรือสื่อวิทยุ โทรทัศน์ ในสังกัด หากมีการละเมิดจริยธรรม ผ่านกระบวนการสอบข้อเท็จจริงจากทุกฝ่ายแล้ว จะต้องประกาศ เผยแพร่ คำวินิจฉัย

และคำสั่งของสภาฯ อย่างชัดเจนต่อสาธารณชน ตามที่บัญญัติไว้ในธรรมนูญข้อ ๘ (๓)

ข้อนี้ ถึงแม้ในธรรมนูญสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ หมวด ๕ ว่าด้วยความรับผิดชอบทางจริยธรรม จะตราเป็นข้อกำหนดไว้ว่า เมื่อคณะกรรมการมีคำวินิจฉัยว่า สมาชิกหรือผู้ประกอบการวิชาชีพหนังสือพิมพ์ในสังกัดสมาชิกละเมิดหรือประพฤติผิดจริยธรรมแห่งวิชาชีพให้คณะกรรมการมีอำนาจตัดเงินเดือน หรือตำหนิ และเผยแพร่คำวินิจฉัยนั้นต่อสาธารณชน แต่ในทางปฏิบัติแทบจะไม่ได้ใช้การลงโทษเช่นนี้ต่อองค์กรสมาชิกเลย

แม้จะสนับสนุน การเปลี่ยนแปลงบทบาทหน้าที่ขององค์กรวิชาชีพสื่อจากสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ ที่เรียกได้ว่าเป็นเสาหลักในการกำกับดูแลกันเองด้านจริยธรรม เป็นประวัติศาสตร์หนังสือพิมพ์ที่บรรดาผู้อาวุโสในแวดวงวิชาชีพสื่อไม่ว่าจะเป็นคุณมานิจ สุขสมจิตร อาจารย์พงษ์ศักดิ์ พยัฆวิเชียร หรือคุณสุทธิชัย หยุ่น รวมทั้งท่านอื่นๆ ได้ร่วมกันต่อสู้กันมาเพื่อให้ได้มาซึ่งสภาวิชาชีพ ที่ปลอดจากอำนาจ และตัวแทนรัฐ และเชื่อว่าภายใต้หลักการเดียวกันนี้ ท่านเหล่านั้นก็คงยินดีที่สภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ ยังคงรักษาความเป็นอิสระซึ่งเป็นหัวใจสำคัญไว้

ถึงกระนั้น เมื่อเรายังคงรักษากำแพงความเป็นอิสระ ไม่ให้อำนาจรัฐทลายลงได้ ก็จำเป็นจะต้องทบทวนบทบาท สร้าง

ต่อต้าน คำว่าบาตร ในกรณีของสื่อมวลชน คือการที่ผู้บริโภคข้อมูลข่าวสาร ไม่อ่าน ไม่ดู ไม่ฟังสื่อที่ละเมิดจริยธรรม หรือรวมตัวกันกดดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลง เช่น ในคราวที่ภาคีเครือข่ายต่อต้านคอร์ปชั่น ยื่นหนังสือให้สถานีโทรทัศน์แห่งหนึ่ง แสดงจุดยืนกรณีทีพีบีเอรายการคนหนึ่งมีอคติความเกี่ยวข้องกับการทุจริตรายได้ค่าโฆษณา โดยเรียกร้องให้เจ้าของกิจการ ใช้มาตรการทางสังคม ถอนโฆษณาในรายการนั้น

หรือการใช้มาตรการทางสังคม กดดันจนเจ้าของกิจการบางแห่ง ถอนโฆษณาจากสถานีโทรทัศน์แห่งหนึ่ง เนื่องจากการรายงานข่าว การทำหน้าที่บนหน้าจอของพิธีกร ผู้ดำเนินรายการไม่สามารถแยกแยะได้ระหว่างความคิดเห็น ทศนคติส่วนตัว กับ การทำหน้าที่บนพื้นที่สาธารณะ

เครื่องมือที่จะกระตุ้น และสร้างพลังผู้บริโภคให้มีความเข้มแข็งในการจัดการสื่อที่ละเมิดนี้ อาจทำผ่านกลไกคณะทำงานคุ้มครองผู้บริโภคสื่อ ภายใต้คณะกรรมการจริยธรรม ซึ่งมีคุณสุทธิญาณ กลางณรงค์ เป็นประธาน

การมีอยู่ของสภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ ซึ่งมาจากการผลักดันของคุณชวรงค์ ลิ้มปัทมปาณี จากยุคของผม (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๘) ที่มี

ความแข็งแรง และใช้กลไกสำคัญในการกำกับดูแลกันเอง นั่นคือ “มาตรการทางสังคม” หรือ Social Sanction อย่างได้ผล เพราะนี่คือเครื่องมือชนิดเดียวที่ดีที่สุดในการกำกับเรื่องจริยธรรม ไม่ใช่การใช้กฎหมายบังคับ ซึ่งเป็นแนวคิดที่ฝ่ายอำนาจรัฐพยายามใช้กำกับสื่อตลอดมา ครั้งสุดท้ายคือความพยายามร่างกฎหมายของคณะกรรมการสิทธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ด้านการสื่อสารมวลชน สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (สปท.)

ไม่เพียงการประกาศต่อสาธารณชน ยังต้องใช้มาตรการทางสังคมควบคู่กันไปด้วย เช่น การแสดงความไม่ยอมรับ

ความพยายามเช่นนี้เช่นกัน แต่ไม่สำเร็จ นับว่าเป็นก้าวสำคัญในการเปลี่ยนผ่านจากยุคสื่อดั้งเดิม มาสู่ยุคดิจิทัล

แต่การเปลี่ยนแปลงครั้งนี้ จะไม่มีความหมายเลย หากสภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ ไม่มีความกล้าหาญในการจัดการสื่อที่ละเมิดจริยธรรมอย่างจริงจัง โปร่งใส ตรงไปตรงมา ในขณะที่เดียวกันองค์กรสมาชิกก็ต้องตระหนักและยอมรับการนำของสภาฯ หาไม่แล้ว รัฐก็จะใช้อำนาจเข้ามาครอบงำ และจัดการให้สื่ออยู่ภายใต้อำนาจรัฐ ด้วยข้ออ้างที่มีมาทุกยุคสมัย นั่นคือ “สื่อกำกับดูแลกันเองไม่ได้”

กระจุกเงา

วีรศักดิ์ โชติวานิช

รองประธานสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ คนที่ 2

มีคำถามมากมายจากผู้อยู่ในวงการสื่อทั้งที่เป็นสมาชิกและไม่ได้เป็นสมาชิกสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ ว่าทำไมไม่มีเหตุผลใด ถึงต้องเปลี่ยนจาก สภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ มาเป็น สภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ เปลี่ยนแล้วจะเกิดอะไรขึ้น รูปแบบของสภาการสื่อมวลชนแห่งชาติจะมีสถานะเป็นอย่างไร ก่อนที่จะตอบคำถามเหล่านี้ต้องมาทำความเข้าใจเสียก่อนว่า การเปลี่ยนเป็นสภาการสื่อมวลชนชาตินั้น เป็นการเปลี่ยนจากสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติมาเป็น สภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ โดยจุดก่อกำเนิดของการเปลี่ยนแปลงครั้งนี้เกิดจากการวิวัฒนาการของการรับรู้ข่าวสาร

ประธานสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ คนที่ 2 และประธานคณะกรรมการจริยธรรมสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ เป็นประธานคณะทำงานยกร่างฯ นอกจากนี้ยังมีคณะทำงานทั้งที่อยู่ในส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค ร่วมในการพิจารณากร่างธรรมนูญฯ ฉบับใหม่ด้วย ในการพิจารณากร่างธรรมนูญสภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ พ.ศ. นี้ คณะทำงานฯ เห็นร่วมกันว่าจากประวัติความเป็นมาของธรรมนูญสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ พ.ศ. 2540 นั้น เกิดจากการประชุมรวมกันของผู้ประกอบวิชาชีพหนังสือพิมพ์ในหลายภาคส่วน ที่จัดประชุมกันเมื่อวันที่ 4 กรกฎาคม 2540 ณ ศูนย์ประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ แล้วมีมติให้สถาปนาสภาหนังสือพิมพ์แห่งชาติขึ้นเป็นองค์กรอิสระ ทำหน้าที่ควบคุมตนเองและมีการประกาศใช้ธรรมนูญสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ พ.ศ. 2540 ซึ่งใช้ติดต่อกันมาจนปัจจุบัน เป็นระยะรวม 23 ปีแล้ว เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของภูมิทัศน์สื่อที่มีความหลากหลายมากขึ้น รวมทั้งเพื่อให้สอดคล้องกับการทำหน้าที่ขององค์กรกำกับดูแลด้านจริยธรรมของสื่อมวลชนในประเทศเพื่อนบ้านที่มีความครอบคลุมไปถึงสื่อมวลชนอื่น ๆ ด้วย หากจะเปรียบเทียบกับ

ทำไมจึงต้องเปลี่ยนเป็น “สภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ”

จากรูปแบบเดิม ๆ ซึ่งเน้นเป็นเอกสาร หรือรูปแบบสิ่งพิมพ์ หรือจะเรียกให้เข้าใจง่าย ๆ คือ รูปแบบการเสพข่าวจากหนังสือพิมพ์ แต่เมื่อโลกการรับรู้ข่าวสารเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลาทำให้เกิดการรับรู้ข่าวสารในรูปแบบใหม่ ๆ มากมาย อาทิเช่น สื่อโทรทัศน์ สื่อวิทยุ สื่อดิจิทัล สื่อออนไลน์ ในรูปแบบต่าง ๆ แต่ทั้งหมดนี้ ไม่ว่าสื่อเหล่านั้นจะอยู่ในรูปแบบใดต่างก็รวมเรียกว่า สื่อมวลชน ในขณะที่สภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ มีวัตถุประสงค์มุ่งเน้นเฉพาะสมาชิกที่เป็นสื่อประเภทหนังสือพิมพ์เกือบจะพูดได้ว่าเท่านั้น ด้วยเหตุนี้คณะกรรมการสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ สมัยที่ 9 ซึ่งมีนายชวรงค์ ลิมป์ปัทมปาณี เป็นประธานสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ จึงได้มีมติให้เปลี่ยนแปลงสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ เป็น สภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ และได้มีมติแต่งตั้งคณะทำงานขึ้นมาคณะหนึ่งเพื่อยกร่าง “ธรรมนูญสภาสื่อมวลชนแห่งชาติ พ.ศ.” ขึ้นมาบังคับใช้แทน “ธรรมนูญสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ พ.ศ. 2540” โดยมีผู้เขียน (นายวีรศักดิ์ โชติวานิช) ซึ่งมีตำแหน่งรอง

ธุรกิจบริษัท ก็สามารถมองในแง่ของการเปลี่ยนแปลงจาก “บริษัทจำกัด” ไปสู่ “บริษัทจำกัด (มหาชน)” ซึ่งจะทำให้องค์กรเติบโตขึ้นสามารถสนองตอบให้กับสมาชิกเดิมที่มีรูปแบบของสื่อมวลชนได้หลากหลายรูปแบบ อีกทั้งสามารถทำให้องค์กรสามารถรับสมาชิกใหม่ที่มีรูปแบบการสื่อมวลชนได้หลายหลายรูปแบบไม่จำกัดแต่เฉพาะสื่อหนังสือพิมพ์เท่านั้น ด้วยเหตุนี้ จึงต้องยกเลิก “ธรรมนูญสภาหนังสือพิมพ์แห่งชาติ พ.ศ. 2540” และตรา “ธรรมนูญสภาสื่อมวลชนแห่งชาติ พ.ศ.” ขึ้นมาใช้แทน โดยธรรมนูญสภาการสื่อมวลชนแห่งชาติฉบับใหม่ที่จะบังคับใช้ มีทั้งหมด 7 หมวด รวม 33 ข้อ ประกอบด้วย

1. บทนำ ซึ่งจะกล่าวถึงประวัติความเป็นมาของธรรมนูญสภาหนังสือพิมพ์แห่งชาติ พ.ศ. 2540 และเหตุที่ต้องมีการเปลี่ยนแปลงจากสภาหนังสือพิมพ์แห่งชาติ มาเป็นสภาการสื่อมวลชนแห่งชาติแทน อีกทั้งที่กล่าวถึงขั้นตอนการจัดทำธรรมนูญฉบับใหม่และกระบวนการผ่านความเห็นชอบจนมีมติให้ประกาศใช้ธรรมนูญสภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ พ.ศ.

2. หมวด 1 บททั่วไปเริ่มตั้งแต่ข้อ 1 ถึงข้อ 9
3. หมวด 2 สมาชิกเริ่มตั้งแต่ข้อ 10 ถึงข้อ 13
4. หมวด 3 คณะกรรมการสภาการสื่อมวลชนแห่งชาติเริ่มตั้งแต่ข้อ 14 ถึงข้อ 19
5. หมวด 4 การพิจารณาเรื่องร้องเรียน เริ่มตั้งแต่ข้อ 20 ถึงข้อ 26

6. หมวด 5 ความรับผิดชอบทางจริยธรรม เริ่มตั้งแต่ข้อ 27
 7. หมวด 6 การแก้ไขเพิ่มเติมธรรมนูญ เริ่มตั้งแต่ข้อ 28
 8. หมวด 7 บทเฉพาะกาล เริ่มตั้งแต่ข้อ 29 ถึงข้อ 33
- สาระสำคัญของธรรมนูญสภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ พ.ศ. มีดังนี้

1. ยกเลิกธรรมนูญสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ มาเป็นธรรมนูญสภาการสื่อมวลชนแห่งชาติแทน

2. ภารกิจจากเดิมที่มุ่งเน้นสมาชิกเฉพาะกิจการสื่อหนังสือพิมพ์เปลี่ยนมาเป็นกิจการสื่อมวลชน ไม่ว่าจะอยู่ในรูปแบบสื่อสิ่งพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ สื่อดิจิทัลหรือในรูปแบบอื่นใดที่สามารถสื่อความหมายให้ประชาชนทราบได้ ทั้งนี้ต้องมีผู้รับผิดชอบทางกฎหมายและสามารถกำกับดูแลการดำเนินการให้เป็นไปตามกรอบจริยธรรมแห่งวิชาชีพ

3. เพิ่มจำนวนคณะกรรมการจากเดิม 21 คน เป็น 23 คน และกรรมการมีวาระการดำรงตำแหน่ง 3 ปี

สำหรับช่วงเปลี่ยนผ่านจากสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ มาเป็นสภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ ซึ่งเป็นช่วงเวลาสำคัญเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาในการบริหารองค์กร จึงจำเป็นต้องกำหนดบทเฉพาะกาลในบทที่ 7 ของธรรมนูญสภาการสื่อมวลชนแห่งชาติใช้ ดังนี้

ข้อ 29. ข้อบังคับ คำสั่ง ระเบียบ แนวปฏิบัติ และหรือประกาศที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามธรรมนูญสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ พ.ศ. 2540 ที่ใช้บังคับอยู่ก่อนที่ธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้ใช้บังคับได้ต่อไป เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับธรรมนูญฉบับนี้

ข้อ 30. ให้คณะกรรมการสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติที่ดำรงตำแหน่งอยู่ก่อนในวันที่ธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้คงปฏิบัติหน้าที่ตามธรรมนูญนี้ต่อไปจนกว่าจะมีคณะกรรมการสภาการสื่อมวลชนแห่งชาติชุดใหม่

ข้อ 31. ให้สมาชิกสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติที่มีสถานภาพเป็นสมาชิกอยู่ก่อนวันที่ธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้คงมีสถานภาพเป็นสมาชิกสภาการสื่อสารมวลชนแห่งชาติตามธรรมนูญนี้ต่อไปตามเดิม

ข้อ 32. การใดที่กฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือ คำสั่งใดกล่าวถึงตำแหน่งประธานสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ ให้หมายถึงประธานสภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ

ข้อ 33. ให้ โอนบรรดาทรัพย์สินทั้งหมด รวมทั้งพนักงาน เจ้าหน้าที่ ของสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ มาเป็นของสภาการสื่อมวลชนแห่งชาติตามธรรมนูญนี้ นับตั้งแต่วันที่ธรรมนูญนี้ใช้บังคับ

ร่างธรรมนูญสภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ พ.ศ. ได้นำออกเสนอรับฟังความคิดเห็น 3 ครั้ง คือ

ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 8 กันยายน 2563 เวลา 13.30 น. รอบสมาชิกส่วนกลาง

ครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 22 กันยายน 2563 เวลา 10.00 น. รอบสื่อที่เกี่ยวข้อง (ทีวี วิทยุ ออนไลน์)

ครั้งที่ 3 วันอังคารที่ 22 กันยายน 2563 เวลา 13.30 น. รอบสมาชิกส่วนภูมิภาค

ผลการรับฟังความคิดเห็นทั้ง 3 ครั้ง ได้รับเสียงตอบรับและสนับสนุนในการเปลี่ยนแปลงจากสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ มาเป็นสภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ และเห็นชอบกับร่างธรรมนูญสภาการสื่อมวลชนแห่งชาติที่ได้ยกร่าง

บัดนี้ ภารกิจของคณะทำงานยกร่างธรรมนูญสภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ พ.ศ. เสร็จสิ้นสมบูรณ์แล้ว และผ่านการพิจารณาเห็นชอบจากที่ประชุมคณะกรรมการสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ ประจำเดือนพฤศจิกายน 2563 พร้อมอนุมัติให้ประกาศใช้ธรรมนูญสภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ พ.ศ. 2563 เมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2563 ดังนั้นเราก็จะมีคณะกรรมการสภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ สมัยที่ 1 ในราวเดือนมีนาคม พ.ศ. 2564 เป็นปฐมฤกษ์ ซึ่งจะเป็นหน้าประวัติศาสตร์อีกบทหนึ่งของวงการสื่อสารมวลชนบนผืนแผ่นดินไทยสืบสานตลอดไป ■

แถลงการณ์ร่วม 6 องค์กรวิชาชีพ เรื่อง การรายงานข่าวในสถานการณ์การชุมนุม

ตามที่มีสถานการณ์การชุมนุมทางการเมืองของกลุ่มประชาชน นิสิต นักศึกษา และนักเรียน ในช่วงที่ผ่านมาและกำลังจะมีการชุมนุมใหญ่ในวันที่ 19 กันยายน 2563 นั้น 6 องค์กรวิชาชีพสื่อมวลชนประกอบด้วยสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ สภาวิชาชีพข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย สมาคมผู้ผลิตข่าวออนไลน์ และสหภาพแรงงานกลางสื่อมวลชนไทย ได้ติดตามข้อมูลข่าวสารอย่างใกล้ชิดและมีความห่วงใยต่อสถานการณ์ โดยได้รับการสะท้อนปัญหาจากสื่อมวลชนผู้ปฏิบัติหน้าที่ภาคสนามในการเข้าพื้นที่การชุมนุมเพื่อรายงานข่าว จึงมีข้อเรียกร้องต่อทุกฝ่ายดังนี้

1. องค์กรวิชาชีพ ขอยืนยันหลักการเสรีภาพของสื่อมวลชนตามหลักสากล ที่ไม่ใช่คู่ขัดแย้งของฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด จึงไม่ควรตกเป็นเป้าและเงื่อนไข ต้องได้รับอิสระในการรายงานข่าวเพื่อความครบถ้วนรอบด้านตามหลักจริยธรรมวิชาชีพ ปราศจากการกดดัน คุกคาม ในทุกรูปแบบ จึงเรียกร้องให้ทั้งฝ่ายผู้ชุมนุม และเจ้าหน้าที่รัฐที่เกี่ยวข้องดูแลความปลอดภัยและอำนวยความสะดวกแก่สื่อมวลชนที่จะเข้าไปรายงานข่าวในพื้นที่

2. ขอให้กำลังใจกับสื่อมวลชนที่เกี่ยวข้อง และขอให้ยึดมั่นในหลักจริยธรรมแห่งวิชาชีพในการรายงานข่าว ที่ครบถ้วน รอบด้าน พร้อมกับเปิดพื้นที่ให้การรายงานข่าวทุกฝ่ายอย่างเท่าเทียม เพื่อร่วมกันหาทางออกให้กับสังคมอย่างสันติ ปราศจากความรุนแรง

3. ขอให้กองบรรณาธิการของสำนักข่าวทุกแขนง ดูแลสวัสดิภาพและสวัสดิการที่เหมาะสม โดยต้องคำนึงถึงความปลอดภัยของสื่อมวลชนที่ปฏิบัติในพื้นที่เป็นสำคัญ

ทั้งนี้ เพื่อให้การประสานงานระหว่างสื่อมวลชนกับฝ่ายผู้ชุมนุมและเจ้าหน้าที่รัฐที่เกี่ยวข้อง องค์กรวิชาชีพสื่อมวลชนจึงได้จัดตั้ง “ศูนย์ประสานงานสื่อมวลชนในสถานการณ์การชุมนุม (ศปสช.)” ขึ้น เพื่อทำหน้าที่ประสานงานด้านการรักษาความปลอดภัยและด้านอื่น ๆ ที่จำเป็น โดยตั้งอยู่ที่อาคารสมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย (ถนนสามเสน ตรงข้าม ร.พ.วชิระ) พร้อมกับจัดทำ “ปกอกแขนสัญลักษณ์” ในการปฏิบัติหน้าที่ในการรายงานข่าวการชุมนุม

14 กันยายน 2563

สภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ
THE NATIONAL PRESS COUNCIL OF THAILAND

คณบดีสภาวิทยุและโทรทัศน์ไทย
NBCT
THE NATIONAL BROADCASTING COUNCIL OF THAILAND

สมาคมวิทยุและโทรทัศน์แห่งประเทศไทย
THAI JOURNALISTS ASSOCIATION

TBA
สมาคมวิทยุและโทรทัศน์ไทย

SONP

สำนักงานอัยการพิเศษฝ่าย
NOST

แถลงการณ์ร่วม เรื่อง การตรวจสอบ-ระงับสื่อมวลชนในสถานการณ์การชุมนุมที่มีความละเอียดอ่อน

ตามที่มีคำสั่งหัวหน้าผู้รับผิดชอบในการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉินที่มีความร้ายแรง ที่ 4/2563 เรื่อง ให้ตรวจสอบและให้ระงับการออกอากาศรายการที่มีลักษณะตามข้อ 2 ของข้อกำหนด ออกตามความในมาตรา 9 ประกอบมาตรา 11 แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน

โดยให้คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ตรวจสอบและให้ระงับการออกอากาศหรือระงับการทำให้แพร่หลายหรือลบข้อมูลคอมพิวเตอร์แล้วแต่กรณีตามหน้าที่และอำนาจ ของสื่อมวลชน อันประกอบด้วย วอยซ์ทีวี และหรือสื่อสังคมออนไลน์ อันได้แก่ Voice TV ประชาไทตอทคอม The Reporters และ The Standard ตามความทราบแล้วนั้น

6 องค์กรวิชาชีพสื่อมวลชนประกอบด้วย สภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ สภาวิชาชีพข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย สมาคมผู้ผลิตข่าวออนไลน์ และสหภาพแรงงานกลางสื่อมวลชนไทยได้พิจารณาแล้ว เห็นว่าการที่อ้างอำนาจตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉินในการตรวจสอบและให้ระงับการออกอากาศหรือระงับการทำให้แพร่หลายหรือลบข้อมูลคอมพิวเตอร์ของสื่อมวลชน ในสถานการณ์ความขัดแย้งเป็นเรื่องที่มีความละเอียดอ่อน จึงขอยืนยันจุดยืนดังต่อไปนี้

1. องค์กรวิชาชีพสื่อมวลชน ขอยืนยันจุดยืนคัดค้านการปิดกั้นหรือคุกคามสื่อมวลชนในทุกรูปแบบไม่ว่าจากฝ่ายใด

2. การตรวจสอบและให้ระงับการออกอากาศหรือระงับการทำให้แพร่หลายหรือลบข้อมูลคอมพิวเตอร์ อาจเป็นการกระทำที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 35 ระบุว่า “... การสั่งปิดกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนอื่นเพื่อลิดรอนเสรีภาพจะกระทำมิได้...”

ทั้งนี้ รัฐบาลจะสามารถใช้กฎหมายพิเศษเพื่อจำกัดเสรีภาพของสื่อมวลชนได้ก็เพียงการห้ามเสนอข่าวสารหรือแสดงความคิดเห็นทั้งหมดหรือบางส่วน เฉพาะในประเด็นที่ละเมิดกฎหมายโดยชัดแจ้งเท่านั้น แต่ต้องกระทำด้วยความระมัดระวังและไม่เกินกว่าเหตุ

3. การปิดกั้นสื่อในลักษณะนี้ ย่อมเป็นความพยายามในการปิดกั้นสิทธิการรับรู้ข่าวสารของประชาชน จึงอาจทำให้ประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากการปิดกั้นสื่อดังกล่าว ออกมาเข้าร่วมกับกลุ่มผู้ชุมนุมมากขึ้น ซึ่งอาจส่งผลให้สถานการณ์มีความซับซ้อน ละเอียดอ่อนและอาจนำไปสู่ความรุนแรงได้

4. องค์กรวิชาชีพสื่อมวลชน ไม่เห็นด้วยกับการอาศัยความเป็นสื่อมวลชนบิดเบือนข้อเท็จจริงและยั่วยุให้เกิดความเกลียดชัง ยุยงให้มีการใช้ความรุนแรงในทุกรูปแบบ รวมทั้งกระทำการใด ๆ ที่ละเมิดกฎหมายบ้านเมือง และขอเรียกร้องให้สื่อมวลชนทุกแขนง ทำหน้าที่รายงานข่าวสารที่เกิดขึ้นในขณะนี้ด้วยความครบถ้วนรอบด้าน โดยนำเสนอความจริงและข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นด้วยการคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชน ภายใต้ความรับผิดชอบต่อสังคม รวมทั้งระมัดระวังการนำเสนอข่าวที่อาจนำไปสู่การใช้ความรุนแรงในการยุติปัญหา

สุดท้ายนี้ การแสดงจุดยืนของทั้ง 6 องค์กรสื่อ เป็นไปตามหลักการของผู้ประกอบวิชาชีพ โดยยึดถือประโยชน์สาธารณะเป็นหลัก ไม่ประสงค์จะให้ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดนำแถลงการณ์ฉบับนี้ไปใช้ในการสร้างความชอบธรรมให้กับตนเอง

สภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ
สภาวิชาชีพข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย
สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย
สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย
สมาคมผู้ผลิตข่าวออนไลน์
สหภาพแรงงานกลางสื่อมวลชนไทย

19 ตุลาคม 2563

วิกฤตสื่อยุคโซเชียลเน็ตเวิร์ค ปลด-ลดพนักงานเพื่ออยู่รอด

www.thansettakij.com

3 FAMILY 20 21 THANSETTAKIJ MULTIMEDIA

3 อบอุ่น 13

20 13

VOICE TV21

14 MCOT FAMILY

26 SPRING

SPRING NEWS NETWORK

7 ช่องคืนไลเซนส์ทีวีดิจิทัล

นายกสังเขยวยา 1,500 ชีวิต

นับจากปี 2560 เป็นต้นมา สถานภาพความมั่นคงของสื่อไทย ไม่ว่าจะเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ หรือสื่อวิทยุ-โทรทัศน์ ต่างประสบกับปัญหาขาดทุนสะสมเพิ่ม เนื่องจากวันนี้ ผู้บริโภคหันมาติดตามข่าวสารผ่านสื่อดิจิทัล สื่อทางเลือกและโซเชียลแทน ซึ่งข้อดีคือ สะดวกรวดเร็ว และฟรี ทำให้สื่อสิ่งพิมพ์ที่เป็นสื่อหลักได้รับผลกระทบ อันเนื่องมาจากธุรกิจโฆษณาได้เปลี่ยนแปลงไปตามพฤติกรรมของผู้บริโภค ทำให้ต้นทุนในการผลิตหนังสือพิมพ์สูงขึ้น ขณะที่รายได้จากโฆษณาถูกแบ่งถูกแชร์ไปยังสื่ออื่น

ล่วงมาถึงปี 2563 ถือเป็นปีประวัติศาสตร์ที่คนสื่อ โดยเฉพาะคนทำหนังสือพิมพ์ต้องเจ็บหนักถ้วนหน้า ต่างสิ้นหวัง ตกงาน ไม่มีรายได้ สื่อสิ่งพิมพ์ไทยหลายแห่งต้องปิดตัวเองเลิกกิจการ เลิกจ้างพนักงาน บางสำนักปรับรูปแบบการนำเสนอข่าวเป็นออนไลน์ ขณะที่บางสำนักต่างงัดกลยุทธ์ทุกวิถีทางมาใช้เพื่อความอยู่รอด ทั้งปรับโครงสร้างกองบรรณาธิการให้เล็กลง หวังลดรายจ่าย ลดต้นทุนการผลิต สื่อส่วนกลาง รวมทั้งส่วนภูมิภาค ล้วนได้รับผลกระทบถ้วนหน้า

วิธีที่ง่ายที่สุดคือ การลดพนักงาน หรือนักข่าว มีทั้งปลดออก-เลิกจ้าง ทั้งสมัครใจและไม่สมัครใจ โดยคนที่ต้องออก คือ มีตำแหน่งงาน ที่มีความซ้ำซ้อนกันเป็นหลัก และอายุมาก

ใครที่ได้อยู่ต่อก็ต้องปรับการทำงานใหม่ จากสื่อสิ่งพิมพ์มาเป็นสื่อดิจิทัลเต็มรูปแบบ หลายคนถูกตัดค่ารถ เบี้ยเลี้ยง ค่าล่วงเวลา อีกสารพัดที่เบิกไม่ได้ และต้องนั่งหน้าจอ ตาตุ่มคอมฯ ทำงานที่บ้าน ไม่ต้องเข้ากอง บก. ไม่มีวันให้หยุดทำงานอีกต่อไป

ก่อนหน้านั้นสพ. “คมชัดลึก” เครื่องเขนชั้นกรู๊ปก็ต้องปิดตำนาน 18 ปี ไปเช่นกัน โดยหนังสือพิมพ์คมชัดลึก ปีที่ 19 ฉบับที่ 6605 ลงวันพุธที่ 8 เมษายน พ.ศ. 2563 ได้ตีพิมพ์เป็นฉบับสุดท้าย ประกาศยุติการพิมพ์หนังสือพิมพ์คมชัดลึก ซึ่งสาเหตุหลักก็คือ เจอพิษโควิด-19 ทำให้แผงหนังสือปิด คนอ่านไม่กล้าซื้อ ทราบนส์ฟอร์มเร็ว

กว่าเป้าหมาย พร้อมเลิกจ้างพนักงานและจ่ายชดเชยให้ 10 เดือน เหลือเพียง หนังสือพิมพ์แนวเศรษฐกิจ อย่างกรุงเทพธุรกิจ และฐานเศรษฐกิจ ที่ยังสู้ต่อไป บนแผงหนังสืออย่างทรงง

ในส่วนของหนังสือพิมพ์ระดับยักษ์ใหญ่อย่าง “ไทยรัฐ” กับ “เดลินิวส์” ต่างก็ประสบปัญหาการขาดทุนสะสมไม่น้อยไปกว่ากัน ต้องปรับองค์กรให้เล็กลงหลายครั้ง เพื่อความอยู่รอด ซึ่งอนาคตยังไม่สามารถตอบได้ว่า จะประคับประคองธุรกิจสื่อสิ่งพิมพ์ไปได้ อีกกี่เดือนก็ปี ขณะที่พนักงานที่ถูกเลิกจ้าง ต่างก็ได้เงินช่วยเหลือเยียวยาเพื่อไปตั้งต้นชีวิตใหม่อย่างเจ็บปวด

มีรายงานข่าวว่า หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ยักษ์ใหญ่ ซึ่งครองตลาดหนังสือพิมพ์หัวสี อันดับ 1 ของเมืองไทยก็ประสบปัญหาขาดทุนสะสมจนไม่สามารถแบกภาระการขาดทุนอีกต่อไป ตัดสินใจปรับลดพนักงานเพื่อลดต้นทุนการผลิต เฉกเช่นสื่อค่ายอื่น ด้วยการจัดโปรเจก “สมัครใจลาออก” ออกมาใช้บ้าง โดยเปิดโอกาสให้พนักงานที่จะต้องการลาออกก่อนเกษียณอายุ สามารถเข้าร่วมโครงการได้ โดยพนักงานกลุ่มนี้ ปฏิบัติงานจนถึงเดือนกันยายนที่ผ่านมา ส่วนพนักงานที่เหลืออยู่ก็ต้องฝ่าฟันกับวิกฤติต่าง ๆ ที่ถาโถมเข้ามาต่อไป เพื่อให้ธุรกิจสามารถอยู่รอดได้ ส่วนจะอยู่ไปได้อีกนานแค่ไหน คงไม่มีใครตอบได้

ย้อนไปเมื่อ (31 ก.ค. 63) “เดลินิวส์” ก็ปลดพนักงานฝ่ายออนไลน์ออกแบบกะทันหันถึง 50 เปอร์เซนต์ โดยแจ้งกับพนักงานแบบฟ้าผ่าว่า พรุ่งนี้ไม่ต้องมาทำงาน บริษัทพร้อมจ่ายเงินชดเชยให้ ตามกฎหมายแรงงาน ตามอายุงานบวกอีก 1 เดือนเป็นค่าตกใจ และเชื่อว่าจะมีการพิจารณาปรับโครงสร้างในส่วนหนังสือพิมพ์อีก ไม่ช้าอย่างแน่นอน

ด้านความเคลื่อนไหวของวงการสื่อวิทยุและโทรทัศน์ ต่างก็ประสบกับปัญหาการขาดทุนไม่แพ้กัน (อ่านต่อหน้า 15)

วิกฤตสื่อ

(ต่อจากหน้า 14)

จากกรณีที่สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) เปิดให้ผู้ประกอบการทีวีดิจิทัล คืนใบอนุญาตการประกอบกิจการได้ ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ที่ 4 /2562

เรื่องมาตรการแก้ไขปัญหาการประกอบกิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม โดยมีผู้ประกอบการทีวีดิจิทัล จำนวน 7 ช่อง ยื่นขอคืนใบอนุญาต และได้รับการเยียวยาขาดเสียเป็นเงินจำนวนหลายร้อยล้านบาทต่อช่องรายการ จากสำนักงาน กสทช.ไปเป็นที่เรียบร้อย และได้หยุดการให้บริการช่องรายการไปจนครบจำนวนแล้ว ขณะที่ผู้ประกอบการทีวีดิจิทัลที่ยังคงประกอบกิจการต่อไปหลายช่อง ก็ได้ออกมาตรการลดต้นทุน ปรับโครงสร้างองค์กรและออกมาตรการเลิกจ้างด้วยเช่นกัน

ปรากฏว่า สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย และสภาวิชาชีพข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย ได้รับเรื่องร้องเรียนและขอให้ดำเนินการหาทางช่วยเหลือเพื่อนร่วมวิชาชีพที่ถูกเลิกจ้างมากมาย และที่ยังต้องปฏิบัติงานอยู่ต่อไปภายใต้สภาวะความกดดันเข้มงวดและไม่เป็นไปตามสภาพการจ้างในหลายกรณี เพื่อเป้าหมายลดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานขององค์กร และอาจจะนำไปสู่เงื่อนไขการเลิกจ้างตามสัญญาการจ้างงานโดยไม่เป็นธรรมได้ในอนาคต

ขณะที่องค์กรสื่อยักษ์ใหญ่อีกแห่งอย่าง “อสมท” เล็งปรับลดพนักงานอีก 600 ตำแหน่ง หลังสถานะการเงินอยู่ในขั้นวิกฤตจนรับไม่ไหว มีรายงาน ว่า นายสิโรตม์ รัตนามหัทธนะ กรรมการและรักษาการในตำแหน่งกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน) ส่งสารถึงพนักงาน อสมท. ลงวันที่ 21 ตุลาคม ที่ผ่านมา ระบุว่า บริษัทอยู่ในภาวะวิกฤตด้านการเงินอย่างหนัก จำเป็นต้องลดจำนวนพนักงานลงจาก 1,300 คน เหลือ 700 คน พร้อมทั้งเรียกร้องให้พนักงานประหยัดค่าใช้จ่าย โดยยืนยันว่าจะยังไม่มีเงินเดือน

การเกิด Digital Disruption ส่งผลให้จำนวนผู้ชมโทรทัศน์ และผู้ที่รับวิทยุลดลงอย่างมากและต่อเนื่อง ทำให้เม็ดเงินโฆษณาในสื่อวิทยุและโทรทัศน์ถูกโยกไปสู่สื่อดิจิทัลอื่น ๆ เป็นเหตุให้เกิดผล

กระทบแก่อุตสาหกรรมโทรทัศน์อย่างควบคุมไม่ได้ ขณะที่ธุรกิจวิทยุกระจายเสียงของ อสมท. โดยเฉพาะวิทยุคลื่น FM จำนวน 6 สถานีในกรุงเทพฯ และอีก 53 สถานีในส่วนภูมิภาค ที่ได้รับความนิยมอย่างสูงทั้งในอดีตและปัจจุบัน ก็ได้รับผลกระทบจากภาวะ Digital Disruption ในลักษณะเดียวกัน อสมท. ได้เห็นสมภาวะดังกล่าว จึงมีแนวคิดที่จะเดินไปสู่ธุรกิจดิจิทัล โดยการเริ่มปรับโครงสร้างบริษัทโดยยกธุรกิจดิจิทัลขึ้นเป็นสายงานใหม่

มีรายงานล่าสุด ระบุว่า สถานีโทรทัศน์ยักษ์ใหญ่อีกค่ายอย่าง “ช่อง 3” ก็กำลังเผชิญวิกฤตซ้อนวิกฤต จากพิษเศรษฐกิจซบเซา พายุ Digital Disruption และ โควิด-19 อดรายได้โฆษณาจนลดฮวบ จึงต้องตัดสินใจ เลิกจ้างพนักงานราว 300 ชีวิต เพื่อความคล่องตัว และความอยู่รอดขององค์กร

ปฏิเสธไม่ได้ว่า ช่วงที่มีการล็อกดาวน์ประเทศ เพื่อสกัดการแพร่ระบาดของไวรัสตัวร้าย ส่งผลต่อยอดขายสินค้าลดลง จนในที่สุดแบรนด์สินค้าและบริการต่างๆ ต้อง “หั่นงบโฆษณา” ลงอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ จนนำมาสู่การปรับลดพนักงานในที่สุด

สำหรับแนวทางการปรับตัว บทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชนท่ามกลางและภายหลังวิกฤตการณ์ “โควิด-19” ถึงแม้การแพร่ระบาดของ “โควิด-19” จะส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมสื่ออย่างรุนแรง และในปัจจุบันยังไม่สามารถคาดการณ์ได้ว่า สถานการณ์จะเป็นอย่างไรต่อไป มีโอกาสคลี่คลายหรือไม่และจะยุติเมื่อใด ?

แต่ในวิกฤตย่อมก่อให้เกิดโอกาสเสมอ ซึ่งในมุมมองเชิงบวกของอุตสาหกรรมสื่อที่สะท้อนจากกรณีศึกษา องค์กรธุรกิจสื่อที่ได้นำเสนอในเบื้องต้น และในอีกหลากหลายกรณีศึกษาใน

สถานการณ์ร่วมสมัย การถอดบทเรียนจะเพิ่มองค์ความรู้เพื่อนำมาประยุกต์เป็นรูปแบบวิถีใหม่ในการประกอบการสื่อต่อไป

แนวทางเบื้องต้นที่กิจการสื่อสารนานาชาติ ใช้เป็นกรอบการดำเนินการเพื่อปรับตัวในภาวะวิกฤตโควิด 19 ในระยะสั้น คือ

1. ปรับนโยบาย และ แผนปฏิบัติการอย่างเท่าทันต่อสถานการณ์ ให้มีความสำคัญกับการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลในบริบทของการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะผลกระทบทางธุรกิจ ปัจจัยที่มีผลต่อกระบวนการผลิต การเผยแพร่รายการ/เนื้อหา/ผลงาน อันเนื่องมาจากกฎระเบียบข้อบังคับ

(อ่านต่อหน้า 19)

เปิดตัวสภาสื่อ

ต่อจากหน้า 1

ความครอบคลุมไปถึงสื่อมวลชนอื่น ๆ ด้วย ที่ประชุมคณะกรรมการสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ เมื่อวันที่ 9 มิถุนายน 2563 จึงมีมติเห็นชอบให้ปรับปรุงแก้ไขธรรมนูญสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ เพื่อให้ครอบคลุมการกำกับดูแลกันเองทางจริยธรรมไปถึงสื่อวิทยุ โทรทัศน์ รวมถึงสื่อออนไลน์อื่นๆ พร้อมทั้งให้เปลี่ยนชื่อเป็น “ธรรมนูญสภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ”

ทั้งนี้ ที่ประชุมกรรมการสภาการหนังสือพิมพ์ฯ ได้แต่งตั้งคณะทำงานยกร่างธรรมนูญสภาการสื่อมวลชนแห่งชาติขึ้น โดยมี นายวีรศักดิ์ โชติวานิช รองประธานสภาการหนังสือพิมพ์ฯ คนที่สอง เป็นประธาน นายชาย ปละคามินทร์ เลขาธิการ น.ส. นิภาวรรณ แก้วรากมุกข์ รองเลขาธิการ นายศักดิ์สิทธิ์ วิบูลศิลป์โสภณ ดร.มานะ เตรียาภิวัฒน์ น.ส.สุภิญญา กลางณรงค์ และนายมงคล บางประภา นายกสมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย เป็นคณะทำงานเพื่อทำหน้าที่ยกร่างธรรมนูญสภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ

ตลอดระยะเวลา 6 เดือน คณะทำงานยกร่างได้ประชุมหารือกันถึง 8 ครั้ง รวมถึงการเปิดรับฟังความคิดเห็นจากสมาชิกทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และองค์กรที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นสื่อวิทยุ สื่อโทรทัศน์ และสื่อออนไลน์ ที่ไม่ได้เป็นสมาชิก อีก 3 ครั้ง เพื่อให้ธรรมนูญสภาการสื่อมวลชนแห่งชาติฉบับนี้ มีความครบถ้วนสมบูรณ์มากที่สุด ก่อนนำเข้าสู่ที่ประชุมกรรมการสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ ชุดที่ 9 ครั้งที่ 11/2563 เมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน 2563 เพื่อลงมติรับรอง และประกาศใช้เมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2563

สำหรับประเด็นสำคัญในการร่างธรรมนูญที่ถูกหยิบยกขึ้นพิจารณามากที่สุด เป็นเรื่องของสัดส่วนกรรมการ ที่ต้องสอดคล้องกับประเภทของสมาชิก ที่มีทั้งสมาชิกผู้ก่อตั้งเดิมของสภาการหนังสือพิมพ์ฯ และสมาชิกทั่วไปที่จะมีทั้งสมาชิกส่วนภูมิภาค และสมาชิกที่เป็นผู้ประกอบการวิทยุ โทรทัศน์ และสื่อออนไลน์ ที่จะเพิ่มเข้ามาในอนาคต

ดังนั้น ธรรมนูญสภาการสื่อมวลชนฯ จึงกำหนดให้กรรมการที่กำลังจะหมดวาระ เป็นผู้กำหนดสัดส่วนของกรรมการแต่ละ

ประเภทโดยให้คำนึงถึงสัดส่วนที่เหมาะสมระหว่างสมาชิกผู้ก่อตั้ง สมาชิกหนังสือพิมพ์ในส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค รวมทั้งสัดส่วนของจำนวนสมาชิกที่มาจากสื่อวิทยุ โทรทัศน์ และสื่อออนไลน์ด้วย

นอกจากนี้ ยังให้ความสำคัญในการกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งกรรมการ ของสภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ เนื่องจาก กรรมการสภาการสื่อมวลชนฯ จะเป็นผู้แทนขององค์กรสมาชิกที่ส่งมารับเลือกตั้งเป็นกรรมการ ดังนั้นคณะทำงานยกร่างฯ ได้คำนึงถึงประเด็นดังกล่าว และให้เกียรติกับองค์กรสมาชิกที่ส่งผู้แทนเข้ามา จึงเสนอให้กำหนดวาระการดำรงตำแหน่งไว้วาระละ 3 ปี โดยไม่กำหนดว่าจะอยู่ที่วาระ ขึ้นอยู่กับองค์กรสมาชิกว่าจะส่งผู้ใดเป็นผู้แทนมารับเลือกตั้งเป็นกรรมการ (อ่านรายละเอียดหมวด 3 ธรรมนูญสภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ)

หมวด ๓ เรื่องคณะกรรมการสภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ

ข้อ ๑๔ ให้สภาการสื่อมวลชนมีกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า

“คณะกรรมการสภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ” จำนวนไม่เกินยี่สิบสามคน ประกอบด้วย กรรมการที่มาจากผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อมวลชนในองค์กรสมาชิกไม่เกินสิบห้าคน และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาอาชีพต่างๆ อีกแปดคน โดยกรรมการที่มาจากข้าราชการ พนักงานราชการ หรือลูกจ้างของหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐที่ได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐ ให้มิได้ไม่เกินหนึ่งคน

ทั้งนี้ จะต้องไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งพนักงานลูกจ้างขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ และองค์กรอื่นที่ได้รับเงินสนับสนุนจากรัฐบาล องค์กร หรือหน่วยงานระหว่างประเทศ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และในพรรคการเมือง รวมถึงที่ปรึกษา พนักงานและลูกจ้างของพรรคการเมือง

กรรมการที่มาจากผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อมวลชน ให้ถือเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) เจ้าของ หรือผู้บริหาร หรือผู้ประกอบการ บรรณาธิการ หรือตัวแทนผู้มีอำนาจจากกองบรรณาธิการ จากสมาชิกก่อตั้ง

(๒) เจ้าของ หรือผู้บริหาร หรือผู้ประกอบการ บรรณาธิการ หรือตัวแทนผู้มีอำนาจจากกองบรรณาธิการ จากสมาชิกสามัญ

ทั้งนี้ การเลือกกรรมการตาม (๑) และ (๒) ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด โดยให้คำนึงถึงสัดส่วนที่เหมาะสมระหว่างสมาชิกในส่วนกลางและสมาชิกจากส่วนภูมิภาคในแต่ละกลุ่ม อีกทั้งให้คำนึงถึงสัดส่วนของจำนวนสมาชิกของสื่อแต่ละประเภทด้วย

ให้กรรมการตาม (๑) และ (๒) เลือกผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาอาชีพต่างๆ ได้แก่ ด้านกฎหมาย ด้านวิชาการสื่อสารมวลชน ด้านการบริหารจัดการ ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค ด้านสิทธิมนุษยชน และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ สาขาละหนึ่งคน และเลือกผู้ทรงคุณวุฒิที่มีอาวุโสและประสบการณ์สูงด้านสื่อมวลชน ซึ่งไม่สังกัดองค์กรสื่อมวลชนใด อีกจำนวน

(อ่านต่อหน้า 17)

เปิดตัวสภาสื่อ

ต่อจากหน้า 16

สองคน (รวม ๘ คน)

ข้อ ๑๕ กรรมการมีวาระการดำรงตำแหน่ง ๓ ปี นับแต่วันที่ได้รับเลือกตั้งตามข้อ ๑๔

ส่วนประเด็นสำคัญที่ต้องพิจารณาอีกเรื่องหนึ่งคือ กรณีที่มีกฎหมาย กฎ ระเบียบต่าง ๆ ที่ระบุถึงตำแหน่งประธานสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ เช่น พ.ร.บ.ขององค์กรกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2551 มาตรา 18 ที่ระบุว่า ให้มีคณะกรรมการสรรหาคณะหนึ่งจำนวนสิบห้าคน ทำหน้าที่คัดเลือกบุคคลที่สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการนโยบาย ประกอบด้วย (1) ประธานสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ นั้น คณะทำงานยก่างๆ จึงได้กำหนดบทเฉพาะกาล ไว้ในข้อ 32 ตามข้อความว่า

ข้อ ๓๒ การใดที่กฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งใดกล่าวถึงตำแหน่งประธานสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ ให้หมายถึงประธานสภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ

วันนี้ธรรมนูญสภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ ได้ผ่านการลงมติรับรองจากคณะกรรมการสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ และประกาศใช้เป็นที่เรียบร้อย ดังนั้นภารกิจของสภาการสื่อมวลชนฯ จึงมีได้อยู่เพียงแค่สื่อหนังสือพิมพ์เช่นแต่ก่อน แต่จะต้องทำหน้าที่กำกับดูแลกันเองในมวลหมู่สมาชิก ไม่ว่าจะเป็นสื่อประเภทใด เพื่อธำรงไว้ซึ่งจริยธรรม จรรยาบรรณ ของผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อมวลชนอย่างแท้จริง... (อ่านธรรมนูญสภาการสื่อมวลชนแห่งชาติฉบับเต็มได้ที่ www.presscouncil.or.th)

เยาวชนปลดแอก

ต่อจากหน้า 1

วันที่ 16 ส.ค. 2563 “คณะประชาชนปลดแอก” จัดการชุมนุมครั้งใหญ่ที่อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย และ 31 แคนนำขึ้นแสดงตัวเน้นย้ำ 3 ข้อเรียกร้อง 2 จุดยืน และ 1 ความฝัน โดยเป็นการเริ่มต้นการชุมนุมที่มีการปิดถนนเป็นครั้งแรก และเป็นการร่วมชุมนุมที่มีจำนวนผู้ร่วมจำนวนมาก นับตั้งแต่การรัฐประหาร คสช.

การประท้วง และการชุมนุมที่เกิดขึ้นนับตั้งแต่ 18 ก.ค. แล้วขยายวงไปในหลายจังหวัดโดยใช้วิธีการสื่อสารรณรงค์ผ่านช่องทางสื่อสังคมออนไลน์ด้วยการใช้แฮชแท็ก #ให้มันจบที่รุ่นเรา #เยาวชนปลดแอก พร้อมกับการกิจกรรมรวมตัวเพื่อสื่อสารในแต่ละพื้นที่แตกต่างกันออกไป อย่างเช่น #วิ่งกันนะแสมทาร์โร่ วิ่งรอบอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย และร้องเพลงที่ดัดแปลงมาจากเพลงประกอบการ์ตูนญี่ปุ่น “แสมทาร์โร่” เพื่อล้อเลียนรัฐบาลและ ส.ส.

ขณะเดียวกัน ในกลุ่มเยาวชนอีกกลุ่มที่มีข้อคิดเห็นต่างในด้านข้อเรียกร้อง อย่างกลุ่ม “อาชีวะช่วยชาติ” นักรวมพลที่อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย เพื่ออ่านแถลงการณ์โจมตีการชุมนุมของกลุ่ม “เยาวชนปลดแอก” และเริ่มขยายวงความสนใจในสังคมไทย กลุ่มต่าง ๆ กลุ่มพรรคการเมือง กลุ่มผู้ชุมนุมการเมืองในอดีต

นอกจากข้อเรียกร้อง 3 ข้อหลักยังได้พุ่งประเด็นพระราชอำนาจและเพิ่มข้อเรียกร้องในการปฏิรูปสถาบันฯ ที่นายอานนท์ นำภา ขึ้นปราศรัยเป็นครั้งแรกในการชุมนุมที่อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย ผ่านกิจกรรม “แฮร์รี่ พอตเตอร์ ไม่เท่าเสกคาถา ปกป้องประชาธิปไตย” ซึ่งมีกลุ่ม “มหานครเพื่อประชาธิปไตย” และ “มอกะเสด” เป็นแกนนำร่วมจัดกิจกรรมในวันที่ 3 สิงหาคม 2563 แล้วเปิดตัว “คณะประชาชนปลดแอก” จาก “เยาวชนปลดแอก” (7 ส.ค. 63) เพื่อขยายแนวร่วมกลุ่มผู้ชุมนุมและการอ่านข้อเรียกร้อง 10 ประการเกี่ยวกับการปฏิรูปสถาบันฯ จากการจัดกิจกรรม “ธรรมศาสตร์จะไม่ทน” โดย “แนวร่วมธรรมศาสตร์และการชุมนุม” ที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต วันที่ 10 ส.ค. 63 และชุมนุมครั้งใหญ่ 16 ส.ค. 2563 “คณะประชาชนปลดแอก” อนุสาวรีย์ประชาธิปไตยและ 31 แคนนำขึ้นแสดงตัว หลังจากเสร็จสิ้นในกิจกรรมนี้ได้เกิดปรากฏการณ์ขยายในกลุ่มเยาวชนนักเรียนระดับชั้นมัธยมโดยการแสดงออก “ชูสามนิ้ว” และติดโบว์ขาวในสถานศึกษา มีการทำกิจกรรม อาทิเช่น “นักเรียนเลว” ชุมนุมที่หน้ากระทรวงศึกษาธิการ ทวงถาม 3 ข้อเรียกร้อง ได้แก่ หยุดคุกคามนักเรียน, ยกเลิกกฎระเบียบล่าช้า และปฏิรูปการศึกษา รวมถึง (อ่านต่อหน้า 17)

เยาวชนปลดแอก ต่อจากหน้า 17

การไปเข้าร่วมกิจกรรมของคณะเยาวชนปลดแอก

การแสดงจุดยืน ครั้งใหญ่ เริ่มต้นประวัติศาสตร์การเมืองยุค 4.0 กลุ่มเยาวชนปลดแอก คือ กิจกรรม “19 กันยา ทวงอำนาจคืนราษฎร” ที่สนามหลวง เป็นครั้งแรกที่ปักหลักค้างคืน เช้า 20 ก.ย.

ผู้ชุมนุมร่วมทำพิธี “ฝังหมุดคณะราษฎร 2563” และเคลื่อนขบวนไปยื่นจดหมายถึงองคมนตรีเรียกร้องการปฏิรูปสถาบันฯ แต่ถูกตำรวจสกัดไว้ น.ส. ปันญา สิทธิจิรวัฒนกุล หรือ รุ้ง แกนนำกลุ่มธรรมศาสตร์ จึงยื่นผ่าน พล.ต.ท. วัชรพงษ์ พงษ์ภคตรา ผู้บัญชาการตำรวจนครบาล (ผบ.ช.น.) แทน

ในวันที่ 14 ต.ค. 2563 “คณะราษฎร 2563” จัดการประชุมใหญ่ที่อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย ก่อนเคลื่อนขบวนไปปักหลักค้างคืนที่ทำเนียบรัฐบาล เรียกร้องให้นายกฯ ลาออก ร่างรัฐธรรมนูญใหม่ และปฏิรูปสถาบันฯ ซึ่งในวันดังกล่าวได้เกิดเหตุการณ์ กลุ่มผู้ชุมนุมพยายามขวาง ปิดล้อม และชู 3 นิ้วสัญลักษณ์ ต่อขบวนเสด็จ บริเวณถนนพิษณุโลก ข้างทำเนียบรัฐบาล

เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ทำให้ พล.อ.ประยุทธ์ ประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินที่มีความร้ายแรงในเขตท้องที่กรุงเทพฯ เปิดทางให้เจ้าหน้าที่สลายการชุมนุมที่ทำเนียบรัฐบาลช่วงเช้ามืด วันที่ 15 ต.ค. 63 โดยดำเนินการจับกุมแกนนำ 3 คน คือ อานนท์ นำภา พิรัชฐู ชิวารักษ์ และปันญา สิทธิจิรวัฒนกุล

ในวันที่ 16 ต.ค. 2563 “คณะราษฎร” ชุมนุมที่แยกปทุมวัน ตำรวจใช้เครื่องขยายเสียงประกาศให้ยุติการชุมนุมแต่ไม่เป็นผล เวลา 18.10 น. ตำรวจทำการกระชับพื้นที่ เพื่อสลายการชุมนุมโดยใช้วิธีการฉีดน้ำแรงดันสูงต่อผู้ชุมนุม บริเวณ ถ.พระราม 1 และ ถ.พญาไท จนสลายการชุมนุมและยึดพื้นที่แยกปทุมวันได้สำเร็จในเวลาประมาณ 23.00 น.

“คณะราษฎร 2563” เปลี่ยนชื่อมาเป็น “กลุ่มราษฎร” (17 ต.ค. 63) พร้อมปรับรูปแบบการชุมนุมโดยใช้กลยุทธ์ “ทุกคนคือแกนนำ” จัดแฟลชม็อบหลายจุดในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด ในกรุงเทพฯ มี 3 จุดหลักคือท่าแยกลาดพร้าว อุดมสุข และวงเวียนใหญ่ การปรับเปลี่ยนรูปแบบการชุมนุมแบบไร้แกนนำ ทำให้มีรูปแบบและการจัดการในการสื่อสารของกลุ่มผู้ชุมนุมมีแนวคิดวิธีในแบบเยาวชนยุค 4.0 เช่น การสื่อสารด้วยภาษามือ การสื่อสารด้วยภาษา

เฉพาะกลุ่ม การใช้โค้ดภาษาย่อ การป้องปาก บอกต่อ การสวมชุดสีดำ การใช้แอปพลิเคชันเทเลแกรมในการแจ้งข่าวสาร นอกเหนือจากการใช้สื่อสังคมออนไลน์เฟซบุ๊ก ทวิตเตอร์ในการสื่อสารพื้นฐาน ตลอดระยะเวลาการชุมนุม ที่สืบเนื่อง ของกลุ่มเยาวชนในด้านเนื้อหาการชุมนุมนั้นเป็นไปตามแนวคิดและข้อเรียกร้องแต่ในรูปแบบการสื่อสารและวิธีการ ได้เห็นถึงพัฒนาการในด้านยุคสมัย ในการใช้เครื่องมือสื่อสาร ของกลุ่มผู้ชุมนุมในการติดต่อสื่อสาร และการพึ่งพาเทคโนโลยีดิจิทัล ผสมผสานไปกับกลยุทธ์สื่อสารเนื้อหาในด้านข่าวสาร ไปยังกลุ่มผู้รับสารโดยเทียบเคียงกับในช่วงการประชุมในปี 2535 ที่ใช้ระบบการสื่อสารผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่ผ่านระบบข้อความสั้น หรือเอสเอ็มเอสจากระดับการสื่อสารผ่านเครือข่ายโทรคมนาคมในยุค 2G จนมาถึง 5G สื่อสารข้อมูล ภาพ เสียง คลิป และการผสมผสานแพลตฟอร์มการสื่อสารต่างรูปแบบ สื่อมวลชนปรับตัวรับสถานการณ์ชุมนุมยุคใหม่

นายจีรพงษ์ ประเสริฐพลกรัง เลขาธิการสมาคมนักข่าว นักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย ได้กล่าวถึงภาพรวมของการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชน ในการชุมนุมว่า ถ้าระบุเฉพาะสื่อ ที่เป็นสื่อมวลชนวิชาชีพ ที่มีต้นสังกัด มีระบบ กองบรรณาธิการ ชัดเจน ที่เป็นที่ยึดของสังคมหลาย ๆ สำนักไม่ว่าจะเป็นทีวี วิทยุ หนังสือพิมพ์ และออนไลน์ ถือว่าใช้เสรีภาพได้อย่างเต็มที่ในการนำเสนอข่าวการประชุม ภายใต้บริบท ของการประชุมที่มีความละเอียดอ่อนในข้อเรียกร้อง แต่สื่อมวลชนก็สามารถใช้เทคนิคการรายงานข่าว ภาษาการรายงานข่าวด้วยความระมัดระวัง รับผิดชอบ แม้มีบ้างอาจจะถูกตำหนิแต่แน่นอนก็ต้องย้อนถามและดูข้อเท็จจริงว่า ถูกตำหนิเพราะรายงานผิดพลาดบกพร่องจริง หรือรายงานบนความอคติส่วนตัวชอบหรือไม่ชอบใจของผู้ชมผู้เสพเอง

“ช่วงที่มีการประกาศใช้ พ.ร.ก. ฉุกเฉิน ตอนแรกสื่อหลายสำนักก็กังวลว่าจะถูกรัฐลิดรอนเสรีภาพ กังวลว่าจะเข้าพื้นที่ลำบาก รายงานข่าวได้ไม่เต็มที่บ้าง แต่สุดท้ายโดยส่วนใหญ่ก็ยังสามารถทำข่าวได้อย่างเต็มที่ตามปกติ” ขณะเดียวกันในกรณีของกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม มีการร้องต่อศาลขอให้ตรวจสอบสื่อออนไลน์บางสื่อ แต่ด้วยความที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ จึงทำให้ผ่านเหตุการณ์การปิด (อ่านต่อหน้า 19)

เยาวชนปลดแอก ต่อจากหน้า 18

สื่อออนไลน์มาได้

เลขาธิการสมาคมนักข่าว กล่าวอีกว่า การนำเสนอข่าวจากพื้นที่การชุมนุมฯ สื่อภาคสนาม กองบรรณาธิการ มีการปรับ

รูปแบบการทำงาน รูปแบบวิธีการประสานงาน กองบรรณาธิการ การบริหารจัดการต่าง ๆ ในกระบวนการสื่อข่าว การส่งข่าวและยอมรับว่า สื่อดั้งเดิมหลายสื่อ รวมทั้งสื่อออนไลน์ ปรับตัวให้เข้ากับยุคสมัย เลือกลงใช้วิธีการถ่ายทอดสดการชุมนุม และสถานการณ์การชุมนุม ทั้งนี้ผู้สื่อข่าวที่ปฏิบัติหน้าที่ผู้สื่อข่าวภาคสนาม ถือเป็นด่านแรกที่มีความเสี่ยงกับการอยู่บนเส้นบาง ๆ ระหว่างความผิดพลาดกับความสมบูรณ์ของข้อมูลในการรายงาน ที่อาจจะส่งผลลบ หรือผลดีกับสำนักข่าวนั้น ๆ ได้ตลอด แต่ด้วยความที่สื่อมวลชนวิชาชีพมีระบบกองบรรณาธิการ (กอง บก.) โดยใช้ระบบกอง บก. ในการส่งข้อมูลสนับสนุนข้อมูลนักข่าวภาคสนาม ที่อาจจะไม่ได้มองเห็นภาพรวมของสถานการณ์รวมทั้งกอง บก. ทำการช่วยเหลือในการตัดสินใจต่อนักข่าวภาคสนามด้วยว่า ควรใช้เทคนิคการรายงานแบบไหน เพื่อให้ อยู่ในพื้นที่ได้อย่างปลอดภัย ซึ่งจะต่างจากสื่อที่ไม่มีระบบ กอง บก. ที่นักข่าวต้องตัดสินใจคนเดียวหน้างาน ไม่มีกอง บก. คอยสนับสนุนข้อมูลเพื่อให้เกิดความสมดุลทางข้อมูลในภาพรวมที่อาจจะส่งผลด้านความเสี่ยงกับการรายงานแบบวนไปวนมาหรือไม่ก็อาจจะมีความผิดพลาดได้ หากข้อมูลไม่แม่นยำ

นายมานิจ สุขสมจิตร ประธานมูลนิธิพัฒนาสื่อมวลชนแห่งประเทศไทย และอดีตประธานสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ สมัยที่ 1 ได้กล่าวในรายการวิทยุรู้ทันสื่อที่ร่วมพูดคุยในประเด็น “สื่อควรมีส่วนร่วมอย่างไร ในการขับเคลื่อนกระบวนการสมานฉันท์” ในการนำเสนอข่าวของสื่อว่า โดยรวมทำหน้าที่ได้ดีเหมาะสมแล้ว ในการนำเสนอข่าวที่ถูกต้อง รอบด้าน อยู่ที่ประชาชนพอใจ ชอบใจในระดับไหน ส่วนการที่สื่อมีส่วนร่วมสร้างสมานฉันท์ต่อทุกฝ่ายสร้างความสงบสุขได้ ในการทำหน้าที่อย่างรับผิดชอบตามหน้าที่ของตัวเองให้ครบถ้วนในการนำเสนอข่าว ถูกต้องครบถ้วนรอบด้าน ปฏิบัติหน้าที่โดยตรง โดยอ้อม โดยปริยาย จะเกิดการสมานฉันท์จากข้อมูลข่าวสารที่เกิดขึ้น **ขอบคุณ ... ภาพประกอบข่าว**

Photojournalist Thailand และ Thai News Pix ■

วิกฤตสื่อ

(ต่อจากหน้า 15)

มาตรการรัฐ มาตรการสาธารณสุข และมาตรการสังคม

2. ปรับโครงสร้างองค์กร และ แผนการดำเนินการปรับลดต้นทุนบุคลากร ลดค่าใช้จ่าย ค่าประกอบการ ตัดงบประมาณเลื่อนกำหนด พัก หรือ ยกเลิกโครงการที่ไม่เอื้อต่อสภาวะการผลิตให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. แสวงหาช่องทางการหารายได้รูปแบบใหม่เพิ่มเติมจากช่องทางธุรกิจเดิมที่ได้รับผลกระทบโดยตรง อาทิ งบประมาณและ/หรือ แหล่งที่มาของทุนแต่เดิมที่ลดลง

4. ปรับเปลี่ยนวิธีการนำเสนอรายการ/เนื้อหาหลากหลายช่องทาง/ข้ามแพลตฟอร์ม บูรณาการสื่อนวัตกรรมใหม่ อาทิ สมาร์ทโฟน แท็บเล็ต แอปพลิเคชัน อินเทอร์เน็ต OT social TV ฯลฯ เพื่อทดแทน และ แก้ปัญหาเป็นการปรับ Mindset ทางธุรกิจจาก “Disruption สู่ Opportunity”

5. นำแนวคิด แบบแผนวิธีการ นวัตกรรมใหม่ มาใช้ในกระบวนการผลิต อาทิ การนำเทคโนโลยีการสื่อสารทางไกลมาใช้ในการผลิตรายการ พัฒนารูปแบบ

“ความปกติใหม่ในอุตสาหกรรมสื่อ” เพื่อรับมือกับสถานการณ์และความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นท่ามกลางวิกฤตในครั้งนี้

ทั้งนี้ อุตสาหกรรมสื่อในประเทศไทยควรใช้เป็นโอกาสที่องค์กรสถาบันและนักวิชาชีพสื่อ จะได้ใช้เป็นเวลาปรับตัวเพื่อการพัฒนาและบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชนในก้าวต่อไปโดยมุ่งนำเสนอแนวคิดและ แนวทางให้ 6 องค์กรวิชาชีพสื่อมวลชน ประกอบด้วย สภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ สภาวิชาชีพข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย สมาคมผู้ผลิตข่าวออนไลน์ สหภาพแรงงานกลางสื่อมวลชนไทย องค์กรภาควิชาชีพสื่อต่างๆ รวมทั้งภาควิชาการวารสารศาสตร์ นิเทศศาสตร์ และสื่อมวลชนทำหน้าที่เป็นเรือธง นำกระบวนการทัศน์การพัฒนีสื่อใหม่ ในบริบทที่สำคัญ

องค์กรสื่อควรประสานความร่วมมือกับภาควิชาการสถาบันการศึกษา และ กสทช. ถอดบทเรียนและออกหลักมาตรฐานการทำงานวิชาชีพสื่อให้เป็นไปตามมาตรการทางกฎหมายและมาตรการทางสาธารณสุข ในระหว่างการแพร่ระบาดของ โควิด-19 และเตรียมพร้อมสำหรับวิกฤตสาธารณสุขและโรคระบาดอื่น ที่อาจอุบัติขึ้นในอนาคต

นอกจากนี้ต้องส่งเสริมองค์ความรู้ด้านการสื่อสารทางสุขภาพของสาธารณะ การสื่อสารทางการแพทย์ให้แก่บรรดานักวิชาชีพสื่อและสมาชิกในองค์กรวิชาชีพพัฒนาบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชนเพื่อเป็นแหล่งข่าวสารหลักของประชาชน ที่ถูกต้องเที่ยงตรง ลดความสับสนทางด้านข้อมูลจากข่าวลวงข่าวปลอม (FakeNews) ที่แพร่หลายในวงกว้างในช่วงวิกฤต นับเป็นพันธกิจที่สำคัญที่สุดของสื่อมวลชน ■

U Ohn Kyaing ประธานสภาสื่อมวลชนเมียนมา เบื้องหลังนิทรรศการ 2 ชาติและความสำเริงของ SEAPC-Net

สภาสื่อมวลชนเมียนมา (Myanmar Press Council) ถือกำเนิดในปี 2559 หรือหนึ่งปีให้หลังการเลือกตั้งทั่วไปตามระบอบประชาธิปไตยของเมียนมา โดยมีภารกิจเพื่อตรวจสอบ ระวังข้อพิพาท รวมทั้งกำกับดูแลด้านจริยธรรมของสื่อในเมียนมา ในตอนแรกได้รับเสียงวิจารณ์เนื่องจากเป็นองค์กรที่ตั้งขึ้นโดย Ministry of Information โดยมี U Khin Maung Lay อดีตผู้พิพากษา

ศาลฎีกาเป็นประธานสภาฯ คนแรก โดยมีคณะกรรมการ 20 คน ในเวลาต่อมาได้ทำการปฏิรูปเพื่อตอบสนองเสียงวิจารณ์จากสื่อท้องถิ่นให้มีฐานเป็นหน่วยงานอิสระโดยการเปิดให้มีตัวแทนจากสื่อเอกชนเข้ามามีส่วนในการบริหาร

สภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ (National Press Council of Thailand) หรือปัจจุบันคือ สภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ ภายใต้การนำของนายชวรงค์ ลิมป์ปัทมปาณี ประธานสภาฯ ได้เริ่มเปิดสัมพันธ์ในปีนั้นเอง โดยได้เชิญคณะสภาสื่อมวลชนเมียนมา 5 คนเดินทางเยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการนำโดย U Aung Hla Tun รองประธานคนที่ 1 (ขณะนั้น) ซึ่งปัจจุบันดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยกระทรวงข่าวสารของเมียนมา ในโอกาสดังกล่าวคณะของสภาสื่อมวลชนเมียนมายังได้เยี่ยมชมชั้นเรียนภาษาเมียนมาซึ่งดำเนินการโดยสมาคมนักข่าวหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย (Thai Journalists Association) ด้วย

ต่อมาคณะของสภาการฯ ชุดแรกจำนวน 7 คน นำโดยนางอุบลนิตดา สุภาวะ รองประธานสภาการฯ (ขณะนั้น) ก็ได้เยือนเมียนมาตามคำเชิญอย่างเป็นทางการ ในปี 2560 และในช่วงปี 2561 สภาสื่อมวลชนเมียนมาได้มีการเลือกตั้งกรรมการบริหาร

สมัยที่ 2 โดย U Ohn Kyaing นักหนังสือพิมพ์อาวุโสวัย 90 ปี ได้รับเลือกให้ดำรงตำแหน่งประธาน ซึ่งต่อมาช่วงต้นปี 2562 ได้นำคณะจำนวน 7 คนเดินทางเยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการด้วยตัวเอง ซึ่งโอกาสนั้นได้มีการลงนามในบันทึกความเข้าใจร่วม (เอ็มโอยู) ระหว่างกันไว้ด้วย

ทั้งสององค์กรยังคงเดินทางพัฒนาความสัมพันธ์อย่างแน่นแฟ้น ภายใต้ความจริงใจ และสนับสนุนซึ่งกันและกัน เพื่อหวังจะเป็นกลไกหนึ่งในการส่งเสริมการทำงานของสื่อมวลชนสองประเทศเพื่อประโยชน์สาธารณะ โดยคณะของสภาการฯ ที่ไปเยือนเมียนมาตามคำเชิญของสภาสื่อมวลชนเมียนมาล่าสุดนั้น นำโดยนายชวรงค์ ลิมป์ปัทมปาณี ประธานสภาการฯ เมื่อปี 2562

ตลอดระยะเวลาตั้งแต่ต้น ทั้ง 2 องค์กรมุ่งมั่นที่จะร่วมกันยกระดับความร่วมมือด้านสื่อมวลชนโดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านจริยธรรมสื่อ ยิ่งไปกว่าทั้งสององค์กรยังเป็นแกนนำสำคัญร่วมกับองค์กรที่ทำหน้าที่กำกับดูแลตนเองของสื่อมวลชนในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้อื่นๆ ได้แก่ อินโดนีเซีย และติมอร์เลสเต เพื่อผลักดันให้มีการรวมตัวเป็นเครือข่ายองค์กรกำกับดูแลด้านจริยธรรมระดับภูมิภาคจนในที่สุด “เครือข่ายสภาสื่อมวลชนในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้” (Southeast Asian Press Council Network: SEAPA-Net) ก็ถือกำเนิดขึ้นในช่วงปลายปี 2562 หลังผู้นำองค์กรจาก 4 ชาติข้างต้นมีการลงนามในธรรมนูญฉบับแรกที่บาหลี ประเทศอินโดนีเซีย

แม้ว่าในช่วงปี 2563 ทั่วโลกจะต้องเผชิญกับโรคไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) แต่ภายใต้กรอบภูมิภาค ทั้ง 2 องค์กรต่างก็ขับเคลื่อนการทำงานอย่างแข็งขัน อย่างไม่รู้เหน็ดเหนื่อย เมื่อวันศุกร์ที่ 23 ตุลาคมที่ผ่านมา สภาการฯ ได้รับแจ้งข่าวการเสียชีวิตของ U Ohn Kyaing ประธานสภาสื่อมวลชนเมียนมาในวัย 92 ปี หลังเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลทหารในนครย่างกุ้ง จากสุขภาพที่ทรุดโทรมลงในช่วงหลัง ถือเป็นการสูญเสียใหญ่หลวงไม่เพียงแต่วงการสื่อมวลชนเมียนมา แต่ยังประชาคมสื่ออาเซียน ซึ่งนักหนังสือพิมพ์ผู้ยิ่งใหญ่ผู้นี้ได้แสดงให้เห็นมาตลอดถึงความอุทิศตน อุตุน เสียสละเพื่อส่วนรวม และอุดมการณ์ของเขาจะได้รับการสืบสานต่อไป ■

สภาการสื่อมวลชนแห่งชาติ เป็นองค์กรวิชาชีพสื่อมวลชน ทำหน้าที่กำกับดูแลกันเองอย่างเป็นอิสระ เพื่อนำเสนอข่าวสารด้วยความรับผิดชอบบนพื้นฐานของจริยธรรม สนับสนุนการใช้สื่อหนังสือพิมพ์เพื่อการรับรู้ข่าวสาร และการแสดงความคิดเห็นของพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

พบเห็นการละเมิดร้องเรียนผ่านเว็บไซต์ www.presscouncil.or.th หรือ สแกน QR CODE

